

OREBLADET

Medlemsblad for

Trøndelagsavdelingen av Norsk Botanisk Forening

Årg. 3

Nr. 1 - 2000

OREBLADET

Orebladet utgis av:

Norsk Botanisk Forening, Trøndelags-
avdelingen (NBF-TLA)

Adresse: Vitenskapsmuseet
Institutt for naturhistorie
Erling Skakkes gt. 47A
7034 Trondheim

ISSN 1501-4924

Redaksjonskomite

Arne Jakobsen
Inga E. Bruteig
Svein Terje Båtvik

Abonnement

Bladet utgis med to nummer i året. For medlemmer av Trøndelagsavdelingen av NBF inngår Orebladet i medlemsskapet. Abonnementspris for ikke-medlemmer er for 2000 kr. 75,-.

Manuskripter

Manuskripter kan sendes som Word-fil (versjon 2000 eller eldre), gjerne som vedlegg til e-post (arjakobs@online.no). Bruk skrifttype Times New Roman i størrelse 12 gjennom hele teksten. Overskrifter utheves. For de som ikke har tilgang på PC, kan manuskripter sendes maskinskrevet eller tydelig håndskrevet.

Norske plantenavn skal brukes der disse finnes. Eventuelle latinske navn skal stå i kursiv etter det norske navnet uten bruk av bindestrek eller parentes.

Illustrasjoner

Redaksjonen ønsker illustrasjoner i form av strektegninger, diagrammer og foto både som papirkopier og dias. Merk foto som skal returneres med navn og returadresse.

Frist for manuskripter

Vårnummer: 1. april

Høstnummer: 1. november

Styret NBF-TLA:

Ingerid Angell-Petersen (leder)
Sigrid Lindmo (kasserer)
Kristian Hassel (styremedlem)
Liv S. Nilsen (sekretær)
Signe Nybø (styremedlem)
Per Arild Aarrestad (styremedlem)

Ekskursjonskomiteen:

Linda Dalen
Anne Molia
Tommy Prestø
Elisabeth Sørmealand

Forsidebildet er tatt av Arne Jakobsen og viser ugrasklokke. Bildet er tatt på Othilienborg i Trondheim.

Alle tegningene er laget av Dagny Tande Lid og er gjengitt med tillatelse.

Ord fra lederen

Våren nærmer seg, og vi kan begynne å glede oss til den grønne årstiden og sommerens ekskursjoneprogram. Programmet er variert, med både ettermiddags-ekskursjoner i Trondheim og dags-ekskursjoner til andre steder i fylket. Vi får besøk av Jamtlands botaniska selskap, og skal ta med dem på en todagers ekskursjon, der vi starter i Stjørdalsområdet og ender opp ute på kysten. Dette skulle gi gode muligheter for å knytte kontakter over grensen, og for en gjensitt i Jämtland neste sommer.

I tillegg til våre egne ekskursjoner samarbeider vi med andre foreninger om felles ekskursjoner, noe vi tror vil være både inspirerende og lærerikt for alle parter. Høstens møteprogram er også klart, og her satser vi på vann, med foredrag om økologi, floristikk og forvaltning innenfor dette emnet.

Like før jul ble boka vår om "Planter i Trondheim gjennom 100 år" gitt ut. Dette er et prosjekt som det har vært arbeidet lenge med, og det er god grunn til å være fornøyd med resultatet. Mange med interesse for Trondheims flora bør kunne finne interessant stoff her.

En stor del av dette nummeret er viet Svein Båtvik sin karplanteliste for Trondheim. I "Planter i Trondheim gjennom 1000 år" sto det en populær versjon av denne listen, og nå er det meningen å trykke den i sin helhet i Orebladet. Vi håper at denne listen sammen med Eli Fremstad sin artikkel om herbariet ved Vitenskapsmuseet og innsam-

ling av herbarie-belegg kan inspirere til botanisering både i nærmiljøet og andre steder.

Arbeidet med å få kommunene til å vedta kommuneblomster er i god gjenge. Kommuneblomstkomiteen har fått inn begrunnelser for de fleste foreslåtte kommuneblomstene, og er nå i ferd med å sende dem ut til kommunene med oppfordring om å vedta en kommuneblomst. Om det blir den vi foreslår er egentlig ikke så viktig, det vesentlige er å finne frem til en plante som kommunens innbyggere kan identifisere seg med.

Norsk Botanisk Forening er medlem av SABIMA (samarbeidsrådet for bevaring av biologisk mangfold), som er en paraplyorganisasjon for 13 biologiske foreninger. Vi synes det er viktig å være med på dette, ikke minst for at også distrikter utenfor Oslo-området skal være representert. Liv Nilsen vil være vår kontaktperson mot SABIMA.

Til slutt vil jeg komme med en liten oppfordring om å sende inn stoff til Orebladet. Medlemsbladet er en viktig informasjonskilde både til medlemmene og til andre interesserte. For å få til et blad som kan være av interesse for flest mulig er vi avhengige av å få inn variert stoff, til både populære og mer spesielle faglige artikler.

Ingerid Angell-Petersen

Trøndelagsavdelingens nye bok: **"Planter i Trondheim gjennom tusen år"**

Redaktør: Eli Fremstad

91 sider, 53 fargefoto.

Tapir forlag, ISBN 82-519-1550-3

Ordinær pris kr. 190,-, for medlemmer av

NBF kr. 150,- (direkte fra forlaget).

Like før jul i fjor fikk tusenårsbyen Trondheim sin bok om plantelivet i byen. Trøndelagsavdelingen startet det hele som et floraprojekt for ca. 10 år siden. Underveis i prosessen har mye endret seg i forhold til de opprinnelige planene, men resultatet som nå foreligger gir den interesserte leser et innblikk i det tildels rike plantelivet i bykjernen og i noen av de bynære områdene. Boka er redigert av Eli Fremstad som er førsteamanuensis ved NTNU, Vitenskapsmuseet, og består av en samling tematiske artikler som er gitt en popularisert form av fagfolk på de enkelte tema. Mye av stoffet blir for første gang tilgjengelig for allmennheten gjennom denne boka.

Boka favner en 1000-årsperiode, fra aldersbestemmelse av tømmer fra Olav Tryggvasons tid, via de botaniske funnene i Erkebispegården, til parktrær fra kjøpmennenes storhetstid på 1800-tallet og planter i Bymarka og på Lade i dag.

Plantelista bakerst i boka, som Svein Terje Båtvik har ansvaret for, gir en samlet oversikt oversikt over de karplantene som er registrert i Trondheim kommune. Lista omfatter 1080 forskjellige planter, fordelt på

naturlig forekommende, forvillete hageplanter og planter som er tilfeldig innført ved menneskets hjelp. Kanskje kan denne lista danne grunnlaget for en framtidig Tronheimsflora.

For ytterligere å belyse bokas innhold gjengis innholdsfortegnelsen:

Terje Thun:

Årringer tilbake til Olav

Tryggvason

Synnøve Fjelstad og Paula Utigard.

Sandvik:

Botanikk i bygrunnen

Anne Borander og Inger Gjærevoll:

Trær og hager og parker i

Trondheim

Arne Røsvik:

Ringve Botaniske hage

Eli Fremstad:

Grønne innvandrere

Eli Fremstad og Thyra Solem:

Lade, byens smørøye

Asbjørn Moen og Egil Ingvar Aune:

*Bymarka, vårt varierte utmarks-
område*

Svein Terje Båtvik:

*Liste for karplanter i Trondheim
kommune*

Trøndelagsavdelingen håper at boka vil være til glede for alle som er opptatt av Tronheimsbotanikken.

Arne Jakobsen

Hvor ligger i "Rundheja" i Trondheim?

Av Svein Terje Båtvik

I mitt arbeid med å utarbeide en artsliste for karplanter som er kjent i Trondheim kommune har jeg kommet over en del interessante skriftlige opplysninger om plante-funn. For drøyt 100 år siden var særlig en Vilhelm Storm aktiv i utforskningen av karplantefloraen i Trondheim, og han utga i 1869 "Thronhjems Omegns Flora" som kom i en andre, utvidet utgave i 1882. Storm supplerte denne floraen med fire separate artikler om Trondheimsfloraen i årene 1885-89.

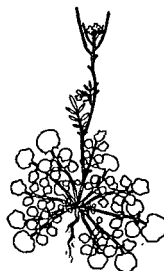
For flere «fjellplanter» og noe mer krevende og i Trondheim uvanlige plantearter har Storm angitt "Rundheja" eller Rundhejen» som voksested i Trondheim. Dette gjelder f.eks arter som fjell-lodnebrege *Woodsia alpina*, fjellsyre *Oxyria digyna*, musøre *Salix herbacea*, rynkevier *Salix reticulata*, bergfrue *Saxifraga cotyledon*, svarttopp *Bartsia alpina*, svartstarr *Carex atrata* og fjelltimotei *Phleum alpnum*.

Bergfrue

Fra "Rundhejurerne" angis grønnburkne *Asplenium viride*, mens junkerbregne *Polystichum braunii* skal vokse i "uren under Rundheja" og fjell-lok *Cystopteris montana* i "urerne under Rundheja". Disse angivelsene skulle man kunne tro var hentet fra Rundheia i Bymarka sørvest av Gråkallen (det står vel feilaktig "Rudheia" på det topografiske 1:50 000-kartet 1621 IV fra 1970). Imidlertid besøkte jeg Rundheia en sommer og fant lite annet enn fattige bergarter og ingen av de ovenfornevnte artene. Og det var slettes ingen tydelige "urer" å se i nærheten!

Imidlertid beskrives lokalitetene litt mer nøyte for andre arter i Storms arbeider, og man kommer på sporet av en annen «Rundhei» enn det de fleste idag forbinder med navnet. Om rosettkarse *Cardamine hirsuta* skriver Storm at den vokser "fra Rundheja gjennom skovene ned til Bynesveien og Klefstadelven".

Rosettkarse

Videre om fjellsmelle *Silene acaulis* skriver han at den finnes "i mængde under Rundheja ned gjennom granskoven på de

store stene i uren og til Bynesveien". Om fjellfrøstjerne *Thalictrum alpinum* heter det at den vokser "langs Klefstadelven op mod Rundhejerne" (altså i flertall). Nubbestarr *Carex loliacea* skal vokse "mellem Rundheja og vejen" og snipestarr *Carex rariflora* skal finnes "under Rundheja på myrene omkr. kjemene i dalen". Halfdan Bryn har belagt snipestarr fra "Rundheimyra" i 1880, og Ralph Tambs-Lyche har belegg av andre arter fra "Rundheia, Byneset" fra f.eks 1922 og 1938. Her kan det altså se ut som om "Rundheia" eller "Rundheiene" ble brukt om åspartier på Bynesida av Bymarka, og med ganske spesifikk henvisning til åsene ovenfor Klefstad. Jeg har ganske kort besøkt dette området også, men jeg har fortsatt problemer med å forstå hvor "de store stene i uren" befinner seg, og dessuten at beskrivelsene (f.eks for nubbestarr) tyder på at det skal være relativt kort avstand mellom denne "Rundheia" og Bynesveien. Klefstadbekken har vel sine kilder både fra Elgsetheia og Bosberg-

heia. Storm anvender flittig Bosbergheia som lokalitet, men han omtaler aldri Elgsetheia. Kan det være at Elgsetheia er synonymt med Storms "Rundheja"? Og hvor er i så fall de botanisk interessante urene ved Elgsetheia?

Så skulle det være noen lesere av dette bladet, kanskje særlig eldre medlemmer av foreninga, ivrige markatravere, eller folk som har tilgang på kart over kommunen fra sent på 1880-tallet som kan bekrefte at «Rundheja» var et gangbart navn på andre heier enn det vi idag forbinder med Rundheia i Bymarka, så ville jeg blitt svært takknemlig for slike opplysninger. Det ville jo også vært interessant å finne ut av om de artene som Storm registrerte ved "Rundheja" fortsatt vokser der idag, - enkelte av dem er nemlig ennå ikke belagt fra Trondheim i det offentlige herbariet på Vitenskapsmuseet, og vi kjenner knapt nok noen intakte lokaliteter av disse artene i Trondheim i dag.

Kurs i kartlegging av naturtyper

Naturen i Norge skal kartlegges med hensyn på biologisk mangfold. Gjennom 10 kurs fordelt over hele landet vil Norsk Biologiforening (BIO) og SABIMA bidra til å spre kunnskap om kartlegging av naturtyper. Hvert kurs vil være regionalt tilpasset og omfatte naturtyper og problemstillinger som er typiske for regionen.

Målgruppen er alle som er involvert i kartleggingsarbeidet, og invitasjon er sendt alle kommuner, fylkesmenn, konsulenter og skogbruket. Ett av kursene holdes i Rissa kommune den 20. og 21. juni.

Sopp i nærmiljøet - "feite" funn

Av Marthe Gjestland og Thyra Solem

Interessen for sopp har ført til at vi synes det kunne være interessant å se litt på hva som finnes i nærmiljøet – i første omgang vedboende sopp. Men da vi holdt kurs for utdanning av soppsakkyndige i 1998, medførte dette at vi trengte både ekskursjon-slokaliteter og et stort mangfold av demonstrasjonssopp, og så ballet det på seg. Sigmund Sivertsen har vært vår solide støttespiller og bekreftet/avkreftet våre bestemmelser og bestemt arter vi sto helt fast på i tillegg til at han bidro med opplysninger vi ikke fant i litteraturen. Når det gjelder utbredelse, støttet vi oss i utgangspunktet til kartene i "Svamper" (1984), og jodlet av fryd temmelig regelmessig. "Nordic Macromycetes Vol.2 (1992) og Vol. 3 (1997)" fikk oss noe mer ned på jorden. I tillegg sjekket vi hva som var av belegg i sopphebariet på Vitenskapsmuseet der også våre funn har havnet.

Det absolutt feitest funnet er grå trompet-sopp *Pseudocraterellus undulatus* i 1998. Den er angitt med tilfeldige forekomster nord til Møre og Romsdal. Som bl. a. belegg i herbariet fra Fræna, Smøla og Kuli (samlet av G. Gaarder, J.B. Jordal, B. Pedersen og S. Sivertsen) viser. Arten hører hjemme i løvskog, assosiert med hassel og bøk på næringsrik jord. Våre funn fra Trondheim, fra Kuhaugen der den vokste under hassel inntil en bergskrent, og fra Lade der den sto tett på en liten, åpen grasslette omgitt av hassel, er det hittil nordligste funn av arten, og vi gledet oss over gjenfunn på lokalite-

tene høsten 1999 til tross for at dette var et elendig soppår (da nøyde vi oss med å klappe på den!).

Gullkremle *Russula aurea* synes vi også hører med til de feite funnene. Denne lekke kremle med krem- til okerfargede skiver ofte med sitronfarget egg og kraftig farget mørkrød til rødoransje hatt ble funnet på Lade i hasselkratt. Den er riktignok ikke spesielt knyttet til hassel og kan finnes både i løvskog og blandskog. Men det er en sjelden art som er angitt å gå nord til Sør-Trøndelag. Så viste det seg at den litteraturen vi brukte, ikke har alle opplysninger, arten er nemlig funnet på Frosta, både publiserte og upubliserte funn (S. Sivertsen, pers medd.). Vi er i alle fall meget fornøyd med å ha funnet den i Trondheim.

I de tørre bakkene ved Korsvika på Lade vokser rødgul småkøllesopp *Clavulinopsis laeticolor*, en liten, kraftig gul art. Utbredelsen er tilfeldig forekommende i så vidt forskjellige biotoper som på marken i fuktig, rikskog og i tørre enger. De fleste av beleggene i herbariet er nettopp fra beitemark, og Ladefunnet er så langt det eneste fra Trondheim. I de samme tørre bakkene fant vi også russelærvokssopp *Camarophyllus russocoriaceus* en temmelig uanselig liten vokssopp. Det mest karakteristiske er den "rare" lukten som russisk lær, den blir sterkere når soppen tørker. Igjen det første belegget fra Trondheim, og her må vi legge til at vi mener selve byen, for russelærvokssoppen er funnet på Byнесet også (S.

Sivertsen). Den er ellers temmelig uvanlig og rødlistet.

Vedboende sopp syns vi er spennende uansett, og med slik sopp for øyet, har vi mange morsomme soppturer – og funn! På Kuhaugen har en hassel et merkelig belegg som består av små gulaktige pigger, nemlig gul vokspigg *Mycoacia aurea*. Arten er sørlig - og sjelden. Den kan vokse på forskjellige løvtrær i rik skog, også i Trondheim.

Taggskinn *Eichleriella deglubens* en av gesoppene som ikke endrer utseendet i nennvverdigrad i fuktig vær. Et lyst, litt voksaktig belegg med små, litt mørkere tagger. Arten vokser på råtne grener av løvtrær og går nord til Troms, tilfeldig forekommende til sjelden. Vi har den på rogn fra Ladehammeren, det første belegget fra Trondheim.

1999 var som nevnt, et dårlig soppår, men det var perfekt for blodkjuke *Gloeoporus taxicola*). Det norske navnet er svært beskrivende. Arten danner ikke konsoller, men fullt utviklet ser den nærmest ut som blod som tyter fram av sprekker i barken på nylig død, stående eller liggende furu. Arten er tilfeldig forekommende nord til Nordland, men er ikke funnet (belagt) i Trondheim tidligere. I Bymarka Naturreservat finnes den på stående furu, og i 1998 fant vi den på liggende furu på Øvre Rotvoll. Blodkjuke skal også kunne gå på andre bartrær og osp, men foreløpig har vi et "furuforhold" til den.

Duftskinn *Cystostereum murrarii* vokser på gran. Vi har funn fra Lille Gråkallen og By-

marka Naturreservat i gammel granskog. Dette er de første funnene fra Trondheim av denne rødliste-arten. Det er alltid gøy å finne rødliste-arter, og i Ramndalen i Estenstadmarka har vi en annen. Der vokser granrustkjuke *Phellinidium ferrugineofuscum* i beste velgående på død gran i fragmenter av gammel granskog. Dette er en av de kjukene som ikke danner konsoller, bare er et rustbrunt porelag med fiolett, litt metallaktig skjær, en aldeles nydelig art.

Valk-kjuke *Phellinus laevigatus* danner heller ikke konsoller. Navnet kommer av at når den vokser på opprett ved, kan den anta litt buklete (valkete) form. Arten går helt nord til Finnmark og er angitt som sjelden. Hovedutbredelsen i Norden har en østlig tendens. Igjen viser Lade seg å være en gullgrube, vi finner valk-kjukan, det første funnet i Trondheim, helt oppskriftsmessig på død bjørk, for det meste på barken.

Granstokkkjuke *Porodaedalea chrysoloma* er en av de gode fargekjukene (Paula Sandvik har foreslått at vi kaller resultatet "trøndergult"). Utbredelsen er noe østlig og arten er relativt vanlig i gammel granskog, selv sagt på gran. I det hele tatt så har vi et slikt fast "granforhold" til den at vi ble meget forbauset over at den vokser på lerk i Småbergan ved Kristiansten festning. Dette er dog ikke så spesielt som vi først trodde, i herbariet var et belegg fra Byåsen, på lerk, gjort av Nils Andreas Sørensen som i sin tid var leder av Norsk Botanisk forening, Trøndelagsavdelingen i mange år. Dette fører oss over til fargesopp, vi er stadig på utkikk etter den lille ettårige kanelkjukan

Haplopilus rutilans som gir sterk fiolett farge til ull. Den forekommer tilfeldig, på forskjellige stående og liggende, døde små løvtrær. I løpet av det siste året er det kommet flere belegg fra Trondheim til herbariet, de fleste fra rogn (Anne Molia og oss) og fra syrin (Sigmund Sivertsen). Leserne unnskylder sikkert at vi ikke stedgir dem nærmere – dette kommer i samme kategori som gode kantarellsteder! Det første funnet av en annen såkalt ”fargekjuke” i Trondheim, nemlig gulrandkjuke *Phaeolus schweinitzii*, ble gjort på en lerkestubbe i Bymarka i 1998. Året etter ble den funnet i Småbergan, men der ved foten av levende lerk. Trondheim kan ellers ikke by på mange lerketrær vi ikke har sjekket, men siden ingen av lerketrærne i Småbergan hadde gulrandkjuke i 1998, har vi store forvent-

ninger til fremtidige funn. Arten er riktignok ikke spesielt knyttet til lerk, men til bartrær generelt. Den går helt nord til Finmark, tilfeldig forekommende. Festningsutgaven ble tilbørlig fotografert og en del av den havnet i herbariet sammen med en del av Byåsenfunnet – ny for Trondheim!

Når det gjelder favorittsteder for soppfunn, så står Lade vårt hjerte nær, vi har lange lister over hva vi har funnet der, ikke alt er soppgeografisk like spennede, og det er generelt ikke noe sted å dra for å fylle en kurv med matsopp, men mangfoldet er stort med godt innslag av arter som er vanligere lenger sør i landet. I botanisk sammenheng er Lade beskrevet som et smørøye, det samme gjelder sopp: Lade er ”vår europeiske soppskog”.

Status for utnevnelse av kommuneblomster i Sør-Trøndelag

I Orebladets første utgivelse (Nr. 1-1998) gjorde Bjørn Sæther rede for kommuneblomstprosjektet som er et initiativ fra Trøndelagsavdelingen. Den gang var det kun Midtre Gauldal som hadde gjort sitt valg - søterot. For å hjelpe og inspirere de andre kommunene til å ta tak i denne prosessen, har medlemmer av Trøndelagsavdelingen utarbeidet en skriftlig begrunnelse for det framsatte forslaget. Interessant er det å merke seg at det i enkelte kommuner har vært diskusjon omkring alternative forslag. Dette var blant annet tilfelle i Melhus, som endte på klåved, og i Holtålen, der det opprinnelige forslaget (fjellbjærebloom) ble forkastet til fordel for fjellfiol.

Følgende åtte kommuner har i dag (mai 2000) valgt sin kommuneblomst:

Sør-Trøndelag

Hitra	Flekkmarihand
Holtålen	Fjellfiol
Malvik	Strandstjerne
Melhus	Klåved
Midtre Gauldal	Søterot
Rissa	Kusymre
Snillfjord	Rosenrot

Nord-Trøndelag

Leksvik	Ask
---------	-----

Artsliste for karplanter i Trondheim kommune

Av Svein Terje Båtvik

Orebladet begynner med dette nummeret på en annotert liste over alle kjente karplantearter fra Trondheim kommune. Lista er delt inn i bregneplanter, nakenfrøete, tofrøbladete og enfrøbladete planter, og i hver av disse fire hovedkategoriene er lista satt opp alfabetisk etter vitenskapelig familienavn og artsnavn. Navnsettinga følger for det aller meste Reidar Elvens seneste revisjon av Lids flora (Lid & Lid 1994).

Artslista utgis med et sterkt håp om at den vil være en inspirasjon for fag- og amatørbotanikere til en fornyet innsats for å bli bedre kjent med floraen i vårt nærmiljø, i Trondheim såvel som i andre områder av Midt-Norge.

Det er ganske sikkert fortsatt en rekke karplantearter innenfor Trondheims kommunegrenser som ikke er kommet med i lista.

Videre har nok mange naturlig forekommende arter av forskjellige årsaker gått ut, eller bestandene er blitt sterkt desimerte på sine kjente vokseplasser. Vi får også regne med at langt de fleste forvillede hageplanter og andre innførte planter ikke lenger finnes i kommunen. Men informasjonsmangelen er stor og det vil være av stor interesse å få fler opplysninger om dagens tilstand for både lokaliteter og arter. Både Orebladet, forfatteren, Trøndelagsavdelingen av Norsk botanisk forening og Vitenskapsmuseet er meget interesserte i å motta syns-

punkter på artslista, samt å få påpekt feil og mangler ved den, slik at den kanskje i en ikke alt for fjern framtid kan bli utgitt i en oppdatert og mer korrekt og komplett utgave som en ordentlig kommuneflora for Trondheim.

Artslista omfatter alle ville og antatt forvillede eller gjenstående karplantearter innen Trondheim kommune som er belagt ved det offentlige herbariet ved Vitenskapsmuseet i Trondheim (TRH). For hvert takson siteres vanligvis to belegg som finnes i herbariet, med voksested, finner og tidspunkt for innsamlingen. Videre er enkelte Trondheims-kollekter som ikke er belagt i TRH, men som finnes ved andre norske offentlige herbarier, tatt med. Disse er for det meste nevnt i Norsk flora, utgitt i 1994 (Lid & Lid 1994). Ved forfatterens gjennomgang av TRH var enkelte kollekter på utlån til andre herbarier, og noen få arter i lista har derfor ikke fått sitert belegg fra TRH. Dette har imidlertid neppe medført at arter som er kjent fra Trondheim har falt ut av lista.

I tillegg er en del historisk interessante funn tatt med som litteraturangivelser. Opplysninger i Gunnerus' "Flora Norvegica" fra 1766 og 1772 er tatt med i lista, men bare der Trondheim uttrykkelig er nevnt som voksested. Mye av den øvrige, eldre flora-litteraturen inneholder imidlertid lite av geografiske opplysninger. Hos f.eks Tonning

(1773) angis for hver art opplysninger om voksestedsbetingelser, men meget sjelden angis geografiske voksesteder. To tidlige verk om hagebruk og hageplanter tar også med noen spredte opplysninger om ville arter og hageplanter som har forvillet seg (Christian Gartners "Horticultura" fra 1694 (Balvoll & Weisæth 1994), samt Baade 1768). Stadsfysikus Joachim Irgens i Trondheim begynte på en håndskrevet katalog over planter i Trondheim og omegn som han samlet inn i perioden 1689 til 1704. Manuskriptet ble aldri fullført, men den delen som ble skrevet, ble utgitt av Ove Dahl i 1892. Stavemåten for stedsangivelser både i eldre litteratur og på gamle etiketter er beholdt.

Herbariet til Norges første botaniker av internasjonalt kjent format, biskop Johan Ernst Gunnerus, er bevart i Trondheim. Mye av dette herbariet er katalogisert og ordnet (Krovoll & Nettelbladt 1985), men igjen er det en relativt liten andel av beleggene som angir funnsted. Det er faktisk flere geografiske opplysninger å hente i vår første norske flora ordnet etter Linnés system, Gunnerus' "Flora Norvegica" (1766, 1772), enn i herbariet som floraen er basert på. Belegg i Gunnerus' herbarium som eksplisitt er funnet i Trondheim er tatt med i lista under samme katalognummer som angitt i Krovoll & Nettelbladt (1985).

Vilhelm Storm utga i 1869 "Throndhjems Omegns Flora". Denne floraen ble utgitt i en andre utgave i 1882, og fra denne utgaven er angivelser av funnsteder sitert i lista. Storm supplerte sine arbeider med denne floraen i fire artikler trykt i perioden 1885-89, og stedsangivelser fra disse artiklene er

også sitert i lista. John Sundfær utga i 1923 en ganske detaljert flora over Nidaros bispedømme som er sitert i artslista. Sundfærs flora synes i det alt vesentlige å være til å stole på, men enkelte opplysninger her finner ikke støtte i noe belegg i TRH eller i andre kilder og må vel anses som tvilsomme. Ove Arbo Høeg publiserte i 1947 en artikkel om plantelivet i tidligere Strinda kommune, og enkeltopplysninger herfra er også tatt med.

Til slutt er tatt med enkelte opplysninger fra forfatteren selv eller fra andre botanikere, som kan verifiseres med egne herbariebelegg eller med bilder. Opplysninger fra krysslister er ikke blitt benyttet ved dette arbeidet.

I lista er det for hvert takson angitt følgende symboler:

N: Naturlig forekommende taksa

H: Hageplanter og andre dyrkede planter, tilfeldig forvillet eller naturalisert

R: Ruderater og tilfeldig innkomne ugras (i vid betydning)

?: Taksa som behøver stadfestes for kommunen

!: Forfatterens egne funn og/eller observasjoner

I mange tilfeller er det vanskelig å si om en art er å oppfatte som en forvillet hageplante eller som en som er tilfeldig innført ved menneskets hjelp (antropochor/ruderat), eller som begge deler. Belegg som i TRH klart angis bare å være basert på plantede eller dyrkede eksemplarer, er utelatt fra lista. Kategorien "naturlig forekommende" må også anses som en arbeidsbetegnelse som i denne enkle oversikten ikke diskuteres eller

defineres nærmere. I tillegg til det historiske aspektet med naturaliserte arter som for lenge siden ble innført ved menneskets hjelp, kommer også det faktum at arter som er "naturlig forekommende" på andre steder i Norge, ikke er det i Trondheim. For en del arter er dermed flere av symbolene benyttet, enten fordi beleggene kan tyde på at arten hører hjemme i mer enn én kategori, eller at det er usikkerhet om hvor den best hører hjemme.

Mange av artene som er kommet med i lista er tilfeldige ruderatplanter eller forvillede hageplanter som bare er funnet én gang eller et fåtall ganger i Trondheim. De fleste av disse har nok hatt en flyktig tilstedeværelse i kommunen, og vi får anta at det opp gjennom tidene har vært ganske mange slike arter som har unngått botanikernes oppmerksomhet. Likevel har tallet på kjente karplantearter for kommunen blitt ganske høyt. Ville, forvillede eller tilfeldig innførte karplanter som en med stor sannsynlighet kan anse å vokse eller å ha vokst i nåværende Trondheim kommune omfatter 1085 arter i lista. I dette tallet er slektene *Hieracium* og *Taraxacum* representert med henholdsvis 9 og 4 seksjoner. I tillegg kommer 51 taksa på underartsnivå, 15 taksa på varietetsnivå, 58 hybrider og drøyt 60 "småarter" innen slektene sveve (*Hieracium*, ca 25 småarter) og løvetann (*Taraxacum*, ca 37 småarter) som er gyldig beskrevet. Hybrider er satt i parentes, mens arter som sannsynligvis har vært angitt for kommunen på grunn av feiltakelser er satt i hakeparentes (22 taksa). Blant alle disse kategoriene er det angitt spørsmålsteget for et 50-talls taksa som behøver bekreftelse på

hvorvidt de vokser, eller har vokst, innen kommunen.

Taxonene fordeler seg slik på de benyttede kategoriene:

N: 620 arter, 32 underarter, 9 varieteter, 49 hybrider

N/H: 11 arter, 1 underart, 1 hybrid

N/R: 14 arter, 3 underarter

H: 183 arter, 1 underart, 3 varieteter, 4 hybrider

R: 209 arter, 10 underarter, 2 varieteter, 3 hybrider

H/R: 48 arter, 4 underarter, 1 varietet, 1 hybrid

Litteraturliste:

I og med at hele artslista ikke vil bli komplett i Orebladet med det første, tas alle de anvendte litteraturhenvisningene med allerede her:

Baade, P.D. 1768. Trondhiemske Have-Planter. - K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1768: 372-416.

Balvoll, G. & Weisæth, G. 1994.

Horticultura. Norsk hagebok frå 1694 av Christian Gartner (62 pp). - Landbruksforlaget.

Dahl, O. 1892. En gammel trondhjemsflora af Joachim Irgens. - Archiv for Mathematik og Naturvidenskab, vol. 15, pp 348-391 & vol. 16, pp 1-49. (Basert på et manuskript oppbevart i den Botaniske Haves bibliotek i København: "Catalogus Plantarum Norwegicarum et præprimis Nidrosiensium a D. Joachimo Irgens Anno recuperatæ Salutis seu Æræ Christianæ 1689 inceptus et ad hunc usque diem collectus 1704.")

Gunnerus, J.E. 1766, 1772. Flora Norvegica. Observationibus præsertim æconomicis panosque norvegici locupletata. Vol. I-II. Nidaros, København.

Høeg, O.A. 1947. Planteveksten i Strinda. I: Osnes, H. (red.): Strinda bygdebok, bind II, pp 451-470. - Trondheim.

Krovoll, A. & Nettelblatt, M. 1985. Catalogue of the J.E. Gunnerus Herbarium. - Gunneria 52: 1-171.

Lid, J. & D.T. 1994. Norsk flora. (6. utgave ved R. Elven.) - Oslo.

Nordhagen, R. 1940. Norsk flora med kort omtale av innførte treslag, pryd- og nytteplanter. Tekstbind. - Oslo.

Storm, V. 1882. Veiledning i Thronhjems Omegns Flora med en kortfattet, botanisk Form- og Systemlære, til Skolebrug og Selvstudium. 2. forøgede Oplag. - Throndhjem.

Storm, V. 1885-89. Notiser til Thronhjems Omegns Flora, I-IV. - K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1885: 1-36; 1886: 21-39; 1887: 40-51; 1889: 17-31.

Sundfær, J. 1923. Floraen i Nidaros Bispedømme. - Trondhjem.

Tonning, H. 1773. Norsk Medicinsk og Oeconomisk Flora: Indeholdende Adskillige Planter som fornemmelig ere samlede i Tronhiems Stift, hvilke Systematisk anføres efter Hr. Archiater og Ridder Linnæi Methode, samt oplyses med fornødne Beskrivelser, og Anmærkninger udi Lægekunsten, Landhuusholdningen,

Farverier, m.m. Del 1 (187 pp). - København.

PTERIDOPHYTA - KARSPORE- PLANTER

Aspleniaceae - Småburknefamilien

N *Asplenium ruta-muraria* L. - **Murburkne**
Storm 1889: 19 (mellem Flak og Klefstad);
Sundfær 1923: 4; Høeg 1947: 453; Øvre
Blekkjan, 1946, N.A. Sørensen; Korsvika,
29.4.1977, R. Hjelmstad, T. Klokke & B.
Sæther

N *A. septentrionale* (L.) Hoffm. - **Olavs- skjegg**

Gunnerus 1766: 74 (Houen; Berg); Sundfær
1923: 4; Høeg 1947: 459; Håbjørg, Ringvål-
Myrsund, 8.5.1966, A. Skogen;
Hangervåtten, 13.3.1974, K.I. Flatberg

N (*A. septentrionale* (L.) Hoffm. x *trichomanes* L. ssp. *trichomanes* - **Svart- ola**)

Storm 1882: 123 (Korsviken); Sundfær 1923:
4; nordvest for Øvre Blekkjan, 13.6.1975, K.I.
Flatberg & J.I. Holten; Ladehammeren!

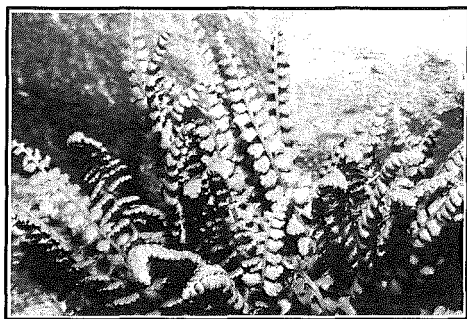
N *A. trichomanes* L. ssp. *quadrivalens* D.E. Meyer - **Kalksvartburkne** Trolla, 1924, A. Lie; Steinan, 21.1.1968, A. Moen

N *A. trichomanes* L. ssp. *trichomanes* - **Svartburkne**

Gunnerus 1766: 91 (Berg); Sundfær 1923: 3;
Blyberget, Bymarka, 6.1879, H. Bryn;
Strinda, 7.7.1907, N. Hvosslef

N *A. viride* Hudson - **Grønnburkne**

Storm 1882: 123 (Stenbjerget over Åsveien); Storm 1885: 4 (Devlehaven; Dyreborg); Storm 1886: 24 (Ramdalen; Rundhejurne); Storm 1887: 41; Sundfær 1923: 3; Høeg 1947: 453; Skaret, Stokkanmarka, 1947, N.A. Sørensen; Estenstaddammen, 3.7.1976, J.I. Holten

Grønnburkne

Foto: Svein T. Båtvik

Blechnaceae - Bjørnekamfamilien

N *Blechnum spicant* (L.) Roth - **Bjørnekam**
Storm 1885: 5 (Byåsen nordenfor Ielven; på Opstrinden fra Stokkan i trakten om Jonsvatnet); Sundfær 1923: 3; Høeg 1947: 453, 462; Estenstad - Vikeraunet, 21.5.1934, T. Vogt; Solemsvåddan, 21.9.1938, O. Arbo Høeg

Dennstaedtiaceae - Einstapefamilien

N *Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn ssp. *latiusculum* (Desv.) C. Page - **Einstape**
Høeg 1947: 462; Bymarka, 8.1911, A. Landmark; Nardo, 1.8.1925, O. Anderssen

Dryopteridaceae - Stortelgfamilien

N *Dryopteris carthusiana* (Vill.) H.P. Fuchs - **Broddtelg**
Høgstein, Byneset, 6.10.1981, A. Løken; Devle - Leangen, 14.8.1995, R. Humstad

N *D. expansa* (C. Presl) Fraser-Jenkins & Jermy var. *expansa* - **Sauetelg**
Storm 1885: 4 (Ilsvigen til Hangernesset; som *D. dilatatum*); Storm 1886: 24; 1887: 41; Høeg 1947: 462 (som geittelg); Trolla, 3.7.1938, R.M. Svanholm; Theisendammen, 10.7.1973, A. Garthe

N *D. expansa* (C. Presl) Fraser-Jenkins & Jermy var. *willeana* (Lid) Elven - **Bruntelg**
Elsterparken mellom Driftsveien og Strandlinja, 30.8.1990, T. Arnesen

N *D. filix-mas* (L.) Schott - **Ormetelg**
Storm 1887: 41; Høeg 1947: 462; Kvål, Bratsberg, 28.5.1920, R. Tambs Lyche; Bymarka, 7.9.1930, O. Anderssen

N Polystichum braunii (Spenner) Fée - **Junkerbregne**

Storm 1886: 23 (uren under Rundheja); sør-øst for Mjøset, 5.1974, K.I. Flatberg; mellom Leirdal og Mjøset øst for riksvei 707, 30.8.1989, R.K. Baadsvik

N *P. lonchitis* (L.) Roth - **Taggbregne**
Storm 1886: 23 (Rundhejurn; Ramdalen; vest om Aunet ved Tømmerhol; Haugan på Indstrinden); Storm 1887: 41 (bakkerne over Bleken); Sundfær 1923: 5; Høeg 1947: 461; Bratsberg, 29.4.1928, A. Lie; Ramdalen, Kalkbergåsen, 18.5.1939, R. Jørgensen

Equisetaceae - Snellefamilien

N *Equisetum arvense* L. ssp. *arvense* - **Åkersnelle**
Høeg 1947: 455; Ranheim, 7.6.1900, S. Foslie; Strinda, 29.5.1938, T. Skjånes

N *E. fluviatile* L. - **Elvesnelle**
Gunnerus 1772: 19 (Berg; Kudalen); Høeg

1947: 465; Munkvoll, 20.7.1892, H. Krogh
Stabell; Singsakerbakken, 7.9.1939, O. Arbo
Høeg

N E. hyemale L. - **Skavgras**

Gunnerus 1766: 90 (Nidaros); Storm 1887:
41 (Tømmerholtmyren); Sundfær 1923: 9;
Høeg 1947: 464 (Bymarka; Strinda); Kvistin-
gen, 1.10.1926, O. Anderssen; Bakliåsen,
3.7.1940, M. Opland

N E. palustre L. - **Myrsnelle**

Gunnerus 1772: 26 (Berg); Høeg 1947: 464,
465; Kyvannet, 6.7.1930, C. Dons; Jonsvat-
net, 4.7.1939, E. Fondal

N E. pratense L. - **Engsnelle**

Sundfær 1923: 9; Singsaker, 1.6.1917, R.
Tambs Lyche; Kuhaugen, 6.6.1934, T. Vogt

N E. sylvaticum L. - **Skogsnelle**

Tyholt, 2.6.1917, R. Tambs Lyche;
Olavsspranget, 29.5.1926, A. Lie

N E. variegatum Schleicher - **Fjellsnelle**

400 m nedenfor Øvre Leirfoss, 4.5.1969, A.
Skogen; vest for Tømmerholt, 6.6.1979, K.I.
Flatberg

Isoetaceae - Brasmegrassfamilien

N Isoetes echinospora Durieu - **Mykt
brasmegras**

Sundfær 1923: 12; Høeg 1947: 465, 466
(Flatenvika i Jonsvatnet; Skjelbreia nær
osen); Jonsvatnet ved Flata, 27.8.1944, O.
Arbo Høeg; Leirsjøen, mudderbunn 200 m
vest for utløpet på sydsiden, 8.9.1963, A.
Skogen

N I. lacustris L. - **Stivt brasmegras**

Storm 1887: 42 (Jonsvandet ved Roten,

Jervan og Hammer); Sundfær 1923: 12;
5.8.1961, A. Skogen

Ophioglossaceae - Ormetungefamilien

N Botrychium lunaria (L.) Swartz - **Mari-
nøkkel**

Gunnerus 1766: 69 (Berg); Storm 1885: 5
(indenfor Hladehammeren ved Haga,
Tinveden og Rotvold; Teisendammen på
nordsiden); Sundfær 1923: 7; Høeg 1947:
459; Devle, 1886, F.E. Conradi; Leinstrand,
Hamran, Lysklett, 1.7.1945, S. Fransrud
(Melhus kommune?)

Polypodiaceae - Sisselrotfamilien

N Polypodium vulgare L. - **Sisselrot**

Sverresborg, 20.6.1880, H. Bryn; Korsvika,
9.1904, S. Dahl

Selaginellaceae - Dvergjamnefamilien

N Selaginella selaginoides (L.) Schrank &
C.F.P. Mart. - **Dvergjamne**

Sundfær 1923: 12; Høeg 1947: 464; Tomset-
myren, 24.6.1934, T. Vogt; Leinstrand, Smi-
stad, 7.1945, M. Opland

Thelypteridaceae - Hengevingfamilien

N Oreopteris limbosperma (All.) Holub -
Smørtelg

Storm 1886: 23 (Tømmerdalsuren op mod
Kobberdammen; under Gråkallen); Storm
1887: 41; Sundfær 1923: 6; under Gråkallen,
18.8.1907, A. Landmark; sørsida av Kobber-
dammen, 9.9.1956, M. Nesvold

N Phegopteris connectilis (Michx.) Watt -
Hengeving

Høvringberga, 15.9.1925, O. Anderssen;
Bakliåsen, 22.7.1971, A. Garthe

Woodsiaceae - Storburknefamilien

N Athyrium distentifolium Opiz - **Fjellburkne**

Storm 1886: 23 (urerne strax øst for Tømmerdalen i Bymarken); Storm 1887: 41; Sundfær 1923: 3; Kobberdammen, 18.8.1907, A. Landmark; Gråkallens nordøst-side, 30.8.1990, K.I. Flatberg & R. Humstad

N A. filix-femina (L.) Roth - **Skogburkne**
Grilstad, G 29.1; Storm 1887: 41; Høeg 1947: 462; Høvringberga, 15.9.1925, O. Andersen; Fortuna østre, 14.7.1946, N.A. Sørensen

N Cystopteris fragilis (L.) Bernh. var. *fragilis* - **Skjørlok**

Berg, G 635.2; Blyberget, 6.6.1934, P. Eidem; Styggdalen, Estenstadmarka, 19.9.1966, K.I. Flatberg

N C. montana (Lam.) Desv. - **Fjell-lok**
Storm 1886: 24 (Tømmerholbjergene på Jonsvandsiden; urerne under Rundheja); Sundfær 1923: 6; Høeg 1947: 453 (Estenstad); Styggdalen, Estenstadmarka, 18.9.1966, K.I. Flatberg; Tømmerholt, 24.8.1972, K.I. Flatberg

N Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman - **Fugletelg**
Bratsberg, 28.5.1920, R. Tambs Lyche; Ladehammeren, 17.6.1954, J. Gjerstad

N G. robertianum (Hoffm.) Newman - **Kalktelg**
Trollabergene ved Løften, 19.6.1966, A. Skogen

N Matteuccia struthiopteris (L.) Tod. - **Strutseving**

Storm 1886: 24-25; Høeg 1947: 463; Stavne, 17.5.1906, S. Dahl; Hamran opp fra Lysklett, 1.7.1945, O. Arbo Høeg

N Woodsia alpina (Bolton) S.F. Gray - **Fjell-lodnebregne**

Storm 1885: 4 (Devlehavnen); Storm 1886: 23 (Tømmerhol øst for Aunet; Rundheja); Høeg 1947: 453, 459; Devle!

N W. ilvensis (L.) R. Br. - **Lodnebregne**
Houen, 1.7.1764 G 635.3; Devle!

GYMNOSPERMAE - NAKENFRØETE PLANTER**Cupressaceae - Sypressfamilien**

H Chamaecyparis lawsoniana (A. Murray) Parl. - **Lawsonsypress**
Bymarka, nedenfor Helkanseter, 20.2.1971, I. Schanke

N Juniperus communis L. ssp. *communis* - **Einer**

Berg, G 280.1; Ferstadhaugen, 21.4.1930, A. Lie; Leiråsen i Bratsberg, 25.6.1939, T. Vogt

Pinaceae - Furufamilien

H Abies alba Miller - **Edelgran**
Elsterparken, 6.5.1971, I. Schanke; Kari-Pers-stua, Bymarka, 12.2.1978, B. Hartmann

H A. concolor (Gordon & Glend.) Hildebr. - **Colorado-edelgran**
Sommersetra, Bymarka, 11.7.1973, A. Garthe

H A. sibirica Ledeb. - **Sibir-edelgran**
Tømmerdalsveien nedenfor Helkansæter, 29.8.1972, I. Schanke

H *Larix decidua* Miller - **Lerk**
Lade, 6.1881, H. Bryn; Trondhjem,
26.5.1900, S. Foslie

N *Picea abies* (L.) Karsten ssp. *abies* -
Gran
Bergs udmark, G 39.1; Høeg 1947: 462; Geit-
fjellet, 15.6.1881, H. Bryn

H *P. glauca* (Mönch) Voss - **Hvitgran**
Sommerset, 28.2.1971, I. Gjærevoll
Schanke; Elsterparken, like nedenfor Fager-
lia, 6.5.1971, I. Schanke

H *P. sitchensis* (Bong.) Carrière - **Sitkagran**
Elsterparken, 20.2.1971, I. Gjærevoll
Schanke

H *Pinus cembra* L. - **Sembrafuru**
Trondheim, i park, 8.10.1950, E. Fondal;
Helkanseter, 20.2.1971 & 7.5.1971, I.
Schanke

H *P. contorta* Loudon - **Vrifuru**
Lid & Lid 1994: 40 (förvilla i Trondheim);
forynger seg i et plantefelt ved Øvre
Jervan, Jonsvatnet (pers. medd., E. Frem-
stad); ikke i TRH

H *P. strobus* L. - **Weymouthfuru**
Elsterparken, nedenfor Fagerlia, 6.5.1971, I.
Gjærevoll Schanke

N *P. sylvestris* L. var. *lapponica* Hartman -
Lappfuru
Kalkbergåsen, Strinda, 23.6.1935, T. Vogt

N *P. sylvestris* L. var. *sylvestris* - **Furu**
Høeg 1947: 460; Elsterparken, 7.6.1908, N.
Hvoslef; Strinda, 11.6.1938, T. Skjånes

[H *Pseudotsuga menziesii* (Mirbel) Franco -
Douglasgran]
Elsterparken, 14.2.1971, I. Schanke (bare
cult. ?); ikke i Lid & Lid 1994

H *Tsuga heterophylla* (Rafin.) Sarg. - **Vest-
amerikansk hemlokk**
Bymarka, like nedenfor Helkanseter,
20.2.1971, I. Gjærevoll Schanke

DICOTYLEDONAE - TOFRØBLADETE PLANTER

Aceraceae – Lønnefamilien
H *Acer ginnala* Maxim. – **Sibirlønn**
Heggstadmoen 1998!; ikke i Lid & Lid 1994;
ikke i TRH

H *A. platanoides* L. - **Spisslønn**
Gunnerus 1772: 66 (Nidaros, cult.);
Bakkaune, 28.5.1933, s.coll.; Strinda,
29.5.1938, T. Skjånes

H *A. pseudoplatanus* L. - **Platanlønn**
Høyskoledalen, helt forvillet i kratt,
22.6.1934, T. Vogt; Leangenbukta, 8.1971, K.
Bevangen

[Adoxaceae - Moskusurtfamilien]
[N *Adoxa moschatellina* L. - **Moskusurt**]
Nordhagen 1940: 617 (ved Trondheim?);
ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

Amaranthaceae - Amarantfamilien
R *Amaranthus retroflexus* L. -
Duskamarant

Nordhagen 1940: 191; Ilsvika, ved korn-
siloene, 1.8.1977 & 13.6.1982, T. Ouren;
Dronningens gt./St. Olavs gt., 5.9.1997, R.
Humstad; Heggstadmyra 1980!; Ila 1992!

Apiaceae - Skjerimplantefamilien

H/R *Aegopodium podagraria* L. - **Skval-
lerkål**

Storm 1882: 35 (Fruekirkegården); Storm
1885: 23 (Ilsvigen; Bakke; Hlade elv oven-
for broen; Rotvold); Storm 1886: 35;
Sundfær 1923: 161; Ladehammeren,
8.7.1918, R. Tambs Lyche; østre Gløs-
haugen, 27.7.1935, T. Vogt

R *Aethusa cynapium* L. ssp. *cynapium* -
Hundepersille

Storm 1885: 23 (Bakkestranden; Jernbane-
broen); Sundfær 1923: 162; tomten ved
siden av Dahlsparken, 13.9.1906, S. Dahl;
Skansen, 7.1946, M. Opland

R *Ammi majus* L. - **Narregulrot**

Lid & Lid 1994: 430 (Trondheim); ikke i TRH

H *Anethum graveolens* L. - **Dill**

Leinstrand, på en tomt etter tyskerne,
22.8.1946, E. Fondal; Sluppen, 7.10.1951, E.
Fondal; Heggstadmyra 1980!

N *Angelica archangelica* L. ssp. *litoralis*
(Fries) Thell. - **Strandkvann**
Trondheim, 14.9.1899, S. Foslie

N *A. sylvestris* L. - **Sløke**

Gunnerus 1766: 77 (Nidaros); Storm 1889:
29 (Kropelven); Høeg 1947: 463; Skogstad,
Byneset, 20.7.1918, R. Tambs Lyche; Flaten
ved Jonsvatnet, 20.9.1933, O. Arbo Høeg

H? *Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm. -
Hagekjørvel

?Heggstadmoen 1998!; ikke i Lid & Lid
1994; ikke i TRH

N *A. sylvestris* (L.) Hoffm. - **Hundekjeks**

Sand, G 294.1; Singsaker, 4.7.1916, R. Tambs
Lyche; Moholt, 20.7.1979, K.M. Sarre

[R *Apium leptophyllum* (Pers.) Bentham -
Mølleselleri]

Dahl 1892: 12 (Roetvold; korrekt bestemt?);
ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

H *Astrantia major* L. - **Stjerneskjerm**

Høeg 1947: 469 (Østmarka); Moen ved Øst-
marka, 29.7.1943, T. Ouren; Devle-Fager-
heim, 20.8.1978, R. Humstad

N *Carum carvi* L. - **Karve**

Gunnerus 1772: 11 (Nidaros); Høeg 1947:
460; Byåsen, 25.6.1911, N. Hvoslef;
Kristiansten, 4.7.1916, R. Tambs Lyche

H *Caucalis platycarpus* L. - **Klengekjeks**

Høsegården på Ladehammeren, innført
med grasfrø, 28.8.1906, S. Dahl

R *Chaerophyllum bulbosum* L. ssp.

prescottii (DC.) Nyman - **Sibirknollkjeks**
Lid & Lid 1994: 426 (Trondheim 1900); ikke i
TRH

N *Cicuta virosa* L. - **Selsnepe**

Storm 1885: 23 (Marienborg); Sundfær 1923:
161; Høeg 1947: 467; ikke i TRH

R *Conium maculatum* L. - **Giftkjeks**

Storm 1882: 35 (forhen mangededs på
Kalvskindet); Storm 1885: 23 (Marinen;
gamle jernbanebro); Storm 1886: 35;
Sundfær 1923: 164; Høeg 1947: 469
(sørvestsida av Ladehammeren); Lade-
hammeren, 7.9.1918, R. Tambs Lyche; Lade
Allé, 17.8.1938, J. Essaiassen

H/R *Foeniculum vulgare* Miller - **Fennikel**
Lid & Lid 1994: 435 (Trondheim); ikke i TRH

H *Heracleum mantegazzianum* Sommier & Levier - **Kjempebjørnekjeks**
Nidelva nedenfor Elgeseter bru, 1969, J.N. Kristiansen; Ila ovenfor Ilsvikøra, 5.8.1991, R. Humstad

H (*H. mantegazzianum* Sommier & Levier x *sibiricum* L.)
Stamne bru, langs jernbanelinja, 30.6.1992, R. Humstad; Øya, ved gangbrua nedenfor Stadion, 5.8.1993, R. Humstad

R *H. sibiricum* L. - **Sibirbjørnekjeks**
Sundfær 1923: 162; fyllingen ved Høyskolebrua, 13.7.1934, T. Vogt; Ladehammeren, 27.8.1946, K. Ydse

R (*H. sibiricum* L. x *spondylium* L.)
Singsaker, 30.7.1927, R. Tambs Lyche

N *H. spondylium* L. - **Kystbjørnekjeks**
Gunnerus 1766: 77 (Berg); Leinstrand, 26.6.1992, R.K. Baadsvik; Devlesvingen, 9.8.1994, R. Humstad

H *Levisticum officinale* Koch - **Løpstikke**
Storm 1885: 23 (Sundet); Sundfær 1923: 162; Sundet, Byneset, 26.5.1938, O. Arbo Høeg; Reidulfs gate, 13.6.1962, H. Sæther

N *Ligusticum scoticum* L. - **Strandkjeks**
Sundfær 1923: 162; Høeg 1947: 457; Være, 1.9.1893, H. Krogh Stabell; Devlehavnen, 7.1905, S. Dahl

H/R *Meum athamanticum* Jacq. - **Bjørnerot**
Storm 1886: 37 (i potetesagre ved møller i Kropdalen); Sundfær 1923: 162;

Giftkjeks kom kanskje til Trondheim til middelalderens klosterhager. I alle fall har den klart seg i generasjoner ved Lade Gård inntil midten på 1990-tallet, da byfortettinga og "saneringen" (asfaltering, veibygging, husbygging) tok knekken på de siste restbiotopene der. Så nå er kanskje giftkjeksa forsvunnet helt fra kommunen.

Foto: Svein T. Båtvik

H/R *Coriandrum sativum* L. - **Koriander**
Lademofjæra, 5.9.1906, S. Dahl; Sluppen, 20.7.1950, E. Fondal

H/R *Daucus carota* L. ssp. *sativus* (Hoffm.) Arcangeli - **Gulrot**
Ila, 4.9.1938, R. Tambs Lyche; Sluppen, 5.8.1943, E. Fondal; Heggstadmyra 1982!

Rønningsbakken, sprer seg i et gartneri,
9.7.1943, O. Arbo Høeg; Hospitalsløkkan,
28.8.1992, R. Humstad

H Myrrhis odorata (L.) Scop. - **Spansk
kjørvel**

Sundfær 1923: 164; Høeg 1947: 468
(Grilstad); Lillegården, 28.6.1932, R. Tambs
Lyche; Grilstad, 22.6.1939, T. Vogt

H Pastinaca sativa L. var. *hortensis* Gaudin
- **Hagepastinakk**

Tomten ved siden av Dahls-parken,
13.9.1906, S. Dahl; jernbanestasjonen,
28.8.1949, E. Fondal

H Petroselinum crispum (Miller) A.W. Hill -
Persille

Sluppen, 21.9.1952, R. Tambs Lyche;
Heggstadmyra 1980!

H Pimpinella anisum L. - **Anis**

Nordhagen 1940: 457; Sluppen, på avfalls-
plass nær Nidarvoll skole, 17.8.1956, E. Fon-
dal

N P. saxifraga L. - **Gjeldkarve**

Munkvoll, 25.6.1892, H. Krogh Stabell;
Devlehavna, 30.7.1939, T. Vogt

R Scandix pecten-veneris L. - **Venuskam**

Tomten ved siden av Dahls-parken,
13.9.1906, S. Dahl

N Torilis japonica (Houtt.) DC. - **Rødkjeks**

Storm 1882: 35 (Stene); Storm 1885: 23
(Skogstadmarken ovenfor Pladsen;
Apothekemarken); Sundfær 1923: 163;
Apoteket, Byneset, 12.7.1906, S. Dahl; Ne-
dre Mule, 8.7.1959, E. Fondal

Apocynaceae - Gravmyrtfamilien

H Vinca minor L. - **Gravmyrt**

Lid & Lid 1994: 469 (Trondheim); ikke i TRH

Asteraceae - Korgplantefamilien

N Achillea millefolium L. - **Ryllik**

Høeg 1947: 460; Strinda, 14.9.1906, R.
Swensen; Høyskolesletta, 27.7.1935, T. Vogt

R A. ptarmica L. - **Nyseryllik**

Storm 1885: 14-15 (omkr. 1850 kjendte jeg
kun et sådant [spesiallokalitet] for den her
ved byen; nu er den en af de almindeligste
agerplanter overalt); Sundfær 1923: 206;
Høeg 1947: 470; Singsaker, 4.7.1916, R.
Tambs Lyche; Høyskolesletta, 27.7.1935, T.
Vogt

R Ambrosia artemisiifolia L. - **Besk-
ambrosia**

St. Olavs gate/Dronningens gate, 14.8.1992,
R. Humstad; Ugla, ved Dalstien nedenfor
holdeplass på Gråkallbanen, 8.9.1997, R.
Humstad; ?Heggstadmoen 1998!

N Antennaria dioica (L.) Gärtner - **Kattefot**

Byåsen, 2.6.1926, P. Eidem; Nedre Jervan,
Jonsvatnet, 1935, M. Opland

R Anthemis arvensis L. - **Hvit gåseblom**

Gunnerus 1772: 62 (Grilstad); Storm 1885: 14
(på ballast og på plainerne i byen); Storm
1886: 37 (i potetesagre ved møller i
Kropdalen); Sundfær 1923: 206; Lade-
hammeren, 12.7.1884, H. Bryn; Gamle Oslo-
vei, Byåsen, 28.5.1995, R. Humstad

R A. cotula L. - **Tappgåseblom**

Gunnerus 1766: 78 (Berg); Felleskjøpet,
23.7.1971, T. Ouren; Ilsvika, østre silo-
kompleks, 12.8.1973, T. Ouren

N *A. tinctoria* L. - Gul gåseblom

Storm 1882: 97 (Devlehavnen); Storm 1885: 14 (Østmarken; Hangren); Storm 1886: 31-32 (Kvammen; Lien; Stene; Leangen station; By på Bynesset); Sundfær 1923: 206; Høeg 1947: 470; Stamne, 2.7.1974, A. Garthe; Rye, ved Klefstadvelas utløp, 27.7.1985, R.K. Baadsvik

N *Arctium minus* Bernh. - Småborre

Storm 1885: 15-16 (mellom Hangren og kirken; Skogstaduren; Møllehougen i Ilen; Hlade. Storm oppgir vanskeligheter ved bestemmelsen av disse funn, og antyder at de også kan føres til *A. tomentosum*); Storm 1886: 32 (Blaklien; Tomseturen; Kropdalen; Skjefstadbjergene); Sundfær 1923: 211; Høeg 1947: 461; Ringvål - Lauglo, 24.5.1936, O. Arbo Høeg; Øysand, Leinstrand, 3.7.1960, A. Skogen

N? (*A. minus* Bernh. x *nemorosum* Lej.)
Sannsynligvis i Trondheim; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH (se over)

N *A. nemorosum* Lej. - Skyggeborre

Storm 1885: 16 (jfr under *A. minus*); Skogstad, Byneset, 20.7.1918, R. Tambs Lyche; Sundet, 28.8.1990, R.K. Baadsvik

R *Artemisia absinthium* L. - Malurt

Storm 1885: 13 (forekom omkr. 1860 på sydsiden af Hladehammeren men varede ikke i mange år); Sundfær 1923: 208; Kroppandalen, 6.8.1914, N. Hvoslef

N *A. vulgaris* L. - Burot

Sundfær 1923: 208; Brattøra, 5.10.1906, S. Dahl; Lade, 24.7.1979, K.M. Sarre

H *Aster novi-belgii* L. - Virginia-asters

Ved Høyskolens stadion, 2.10.1938, E. Fondal; Ferstad ved Gråkallbanen, forvillet, 8.9.1993, R. Humstad

H *A. x salignus* Willd. - Vierasters

Port Arthur, forvillet på en eng, 16.10.1906, S. Dahl; Lerkendalsveien, „har sett planten forvillet flere andre steder“, Estenstad, 2.8.1938, E. Fondal

N *A. tripolium* L. - Strandasters

Gunnerus 1766: 45 (Nidaros); Værestranda, 14.7.1944, O. Arbo Høeg; Korsvika, 24.7.1979, K.I. Flatberg

H *Bellis perennis* L. - Tusenfryd

Marinen, 27.7.1945, E. Fondal; Ilevolden, 17.6.1953, S. Bødtker

R *Bidens tripartita* L. - Flikbrønsle

Storm 1885: 13 (Bynesset, på våd eng under Skogstad ved veien); Sundfær 1923: 206; Sluppen, 31.8.1942, E. Fondal; Ila, 7.9.1992, A. Krovoll & R. Humstad

H/R *Calendula officinalis* L. - Ringblom

Sluppen, 25.8.1947, E. Fondal; Sluppen, 21.9.1952, R. Tambs Lyche; Heggstadmyra 1980!

N *Carduus crispus* L. - Kruketistel

Lademoen, 9.1905, S. Dahl; Høyskolesletta, 30.7.1935, T. Vogt

[N *C. nutans* L. - Nikketistel]

Storm 1882: 93 (ved Thronhjøm, i Hartmanns flora); ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH. Beror antakelig på en feiltakelse

R *Carthamus lanatus* L. - Safrantistel

Lid & Lid 1994: 640 (Trondheim);

Heggstadmyra 1980, 1982, 1996!; ikke i TRH

Safrantistel kan stå som representant for de svært mange karplantene i Trondheim som dukker opp tilfeldig på avfalls plasser og andre "skrotemarker", men som aldri (hittil!) har klart å etablere seg med stabile, reproduserende populasjoner i kommunen.

Foto: Svein T. Båtvik

H/R *Centaurea cyanus* L. - Kornblom

Gunnerus 1766: 95 (Berg); Storm 1886: 37 (i potetesagre ved møller i Kropdalen); Sundfær 1923: 212; Høeg 1947: 469; Ilsvika, 29.7.1973, T. Ouren; Rotvoll, 23.8.1994, T. Arnesen; Heggstadmyra 1980, 1998!

N *C. jacea* L. - Knoppurt

Gunnerus 1772: 15 (Jonswatnet); Storm 1882: 95 (Leinstranden); Storm 1885: 15 (fra nordre Mulen og over hele Apothekets og Skogstads marker; Flak); Storm 1886: 31 (Berg); Sundfær 1923: 212; Høeg 1947: 460, 461; mellom Dragvoll og Stokkan, 21.9.1966, K. Bevanger; Moholt, 2.9.1967, R. Elven

N (*C. jacea* L. x *nigra* L.)

Berg, Strinda, 17.8.1930, O. Anderssen; Berg, Strinda, 30.8.1942, E. Fondal

H *C. montana* L. - Honningknoppurt
Nordhagen 1940: 683; Solemsåsen, 19.7.1994, E.I. Aune; Nedre Ferstadvei, Byåsen, 22.8.1995, R. Humstad; Ladehammeren!

N *C. scabiosa* L. - Fagerknoppurt

Storm 1882: 95 (Bynesset til henimod Trolla); Storm 1885: 15 (Bybugten og lidt østover); Sundfær 1923: 212; Håbjørg, 15.9.1975, S. Sivertsen

H *C. triumfettii* All. - Fløyelsknoppurt

Nord for Smedstua, Lade, 22.5.1984, M. Gjestland & S. Sivertsen

R *Chamomilla recutita* (L.) Rauschert - Kamilleblom

Storm 1886: 31 (i store grupper på jernbanetomterne i de senere år); Bromset, ruiner etter tyskbrakker, 1947, N.A. Sørensen; Byåsveien - Johan Falkbergets vei, 30.7.1992, R. Humstad; Heggstadmyra 1982-!

R *C. suaveolens* (Pursh) Rydb. - Tunbakterbrå

Sundfær 1923: 207; Høeg 1947: 469; Kroppandalen, 24.8.1908, N. Hvoslef; Persaune, 23.6.1934, T. Vogt

H/R *Chrysanthemum coronarium* L. - Kronkrage

Sluppen, 12.8.1954 & 19.9.1958, E. Fondal

H/R *C. segetum* L. - Gullkrage

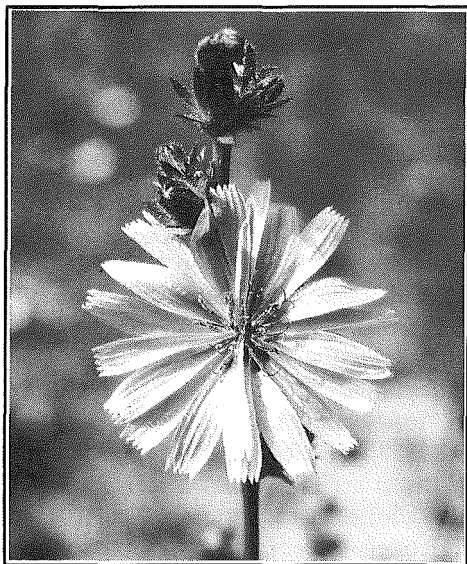
Baade 1768: 410 (har vokset i agrene paa Gløshougen, men er maaskee kommet deri med dansk sædekorn); Gunnerus 1772: 67 (Gløshouen); Gløshouen, 28.8.1769 G 622.1; Gløshouen, G 622.2; Sundfær 1923: 207;

Høeg 1947: 469; Ilsvika, 15.7.1972 &
17.8.1972, T. Ouren

N *Cicerbita alpina* (L.) Wallr. - **Turt**
Storm 1882: 91 (Jonsvandet; Kropelven);
Storm 1886: 32; Storm 1889: 26 (Flak); Høeg
1947: 463 (Kroppandalen); Munkvoll,
5.8.1892, H. Krogh Stabell; Heimdal - Klett,
1.8.1960, A. Skogen

H *C. macrophylla* (Willd.) Wallr. -
Kjempeturt
Bjørken, ved Bjørkmyr, 28.8.1964, H.H.
Vognild

H/R *Cichorium intybus* L. - **Sikori**
Nordhagen 1940: 685; Bosberg, Byneset,
8.1940, K.O. Rye; ved siloen i Ilsvika,
8.7.1974, A. Garthe

Sikori

Foto: Arne Jakobsen

N *Cirsium arvense* (L.) Scop. - **Åkertistel**
Høeg 1947: 469; Knausen, 12.8.1925, O.
Anderssen; Korsvika, 27.8.1946, K. Ydse

N *C. helenioides* (L.) Hill - **Hvitbladtistel**
Øvre Stavne, 8.7.1764 G 257.3-6; Høeg 1947:
463; Selsbakk, Byåsen, 7.1911, N. Hvoslef;
Halseth gård, 26.7.1929, A. Lie

N *C. palustre* (L.) Scop. - **Myrtistel**
Hesthagen, 12.7.1927, O. Anderssen

N *C. vulgare* (Savi) Ten. - **Veitistel**
Ladehammeren, 9.1906, S. Dahl; Estenstad,
15.8.1926, O. Anderssen

H/R *Coreopsis tinctoria* Nutt. - **Purpurøye**
Sluppen, 12.8.1954 & 18.8.1954, E. Fondal

H? *Cosmos bipinnatus* Cav. (cf.) - **Pynte-
korg**
Sluppen, 20.8.1957, E. Fondal (som
Coreopsis sp. i TRH)

N *Crepis paludosa* (L.) Mönch -
Sumphaukeskjegg
Gunnerus 1772: 57 (Nidaros); Høeg 1947:
463; Valset ved Jonsvatnet, 4.8.1935, T.
Vogt; mellom Nidelva og Hårstadbranten,
27.6.1968, E. Forbord

R *C. tectorum* L. ssp. *tectorum* - **Takhauke-
skjegg**
Sluppen, Kroppdalen, 27.8.1914, N.
Hvoslef; Heggstadmoen 1998!

H *Doronicum macrophyllum* Hornem. -
Kjempegemserot
Lade!; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

H. D. orientale Hoffm. - **Smågemserot**
Lade 1991!; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

N. Erigeron acer L. ssp. *acer* - **Bakke-
stjerne**
Storm 1887: 46 (Skjølen); Sundfær 1923:
204; Høeg 1947: 461; Skjøla, Tiller,
16.7.1918, R. Tambs Lyche; Klefsåsen,
2.8.1966, A. Skogen

N. Filaginella uliginosa (L.) Opiz - **Åker-
gråurt**
Gunnerus 1772: 8 (Nidaros); ?Trondheim,
4.10.1764 G 296.1; Sundfær 1923: 205; Uglå,
16.7.1939, K. Krog; Øya, Tilfredshet kirke-
gård, 17.9.1990, A. Krovoll

R. Galinsoga ciliata (Rafin.) S.F. Blake -
Nesleskjellfrø
Sluppen, 10.9.1962, L. Ryvarden

R. G. parviflora Cav. - **Peruskjellfrø**
Jernbanestasjonen, 26.8.1949, E. Fondal

H/R *Helianthus annuus* L. - **Solsikke**
Ilsvika, 28.7.1967, T. Ouren; Stamne, ved
Bøckmanns vei, 11.8.1992, R. Humstad;
Heggstadmyra 1980-!

R. H. tuberosus L. - **Jordskokk**
Sluppen, 14.9.1953, E. Fondal; Ilsvika,
23.7.1971, T. Ouren

Hieracium-slekta er ikke revidert i TRH, og
det må regnes med mange feilbestemmelser
i det foreliggende materialet. Svært mange
Hieracium-ark er også ubestemt. Under-
slekta *Pilosella* har oftest kjønnnet frø-
formering, mens underslekta *Hieracium* har
hovedsakelig ukjønnnet frøformering. Noen

av de anvendte herbarienavnene er provi-
soriske *nomina nuda*, det vil si at navnene
ikke er gyldig beskrevet. Slike taksa inn-
samlet fra Trondheim i TRH omfatter f.eks:
- H. "euthylepis": Tyholt, 9.6.1918, R.
Tambs Lyche; Skjøla, Tiller, 18.6.1918, R.
Tambs Lyche
- H. "eviridatum": Ladehammeren,
19.8.1918, R. Tambs Lyche
- H. "hirtousum": Selsbakk, 1.8.1918, R.
Tambs Lyche
- H. "kristianstenense" (*Pilosella*): Kristian-
sten, 5.7.1916, R. Tambs Lyche
- H. "ladehammerense" (*Rigida*): Lade-
hammeren, 19.8.1918, R. Tambs Lyche
- H. "melanolepis": Osen, Jonsvannet,
5.7.1938, R. Tambs Lyche
- H. "melanolepis-pellucidum": Vikeraun-
tjernet, 5.7.1938, O. Arbo Høeg
- H. "morulum": Ladehammeren, på nordsi-
den, 7.7.1938, O. Arbo Høeg; Lade-
hammeren, 7.7.1938, R. Tambs Lyche
- H. "nidarosiense" (*Rigida*): Tyholt,
10.8.1918, R. Tambs Lyche
- H. "plumbense": Ladehammeren, 4.7.1884,
H. Bryn
- H. "skjoelense": Skjøla, Tiller, 18.6.1918, R.
Tambs Lyche
- H. "subcongrescens" (*Pilosella*):
Gramskaret, 18.9.1921, R. Tambs Lyche
- H. "subprolixum": Tyholt, 9.6.1918, R.
Tambs Lyche
- H. "tenuifolium": Ladehammeren,
19.8.1918, R. Tambs Lyche
- H. "urbicans" (*Sylvatica*): Vintervannet,
8.1905, S. Dahl; Ladehammeren, 23.6.1907,
N. Hvoslef

H. Hieracium aurantiacum L. ssp.
carpathicola Nägeli & Peter (*Pilosella*) -
Hagesveve

Storm 1885: 16 (Rotvold; Domkirkegården);
Singsaker, 13.7.1970, J.N. Kristiansen;
Tyholtveien 2, gammel hage, 8.1971, K.
Aagaard

N H. x densiflorum Tausch (Pilosella) -
Kobberdammen, 19.8.1923, R. Tambs Lyche

N H. lactucella Wallr. (Pilosella) -

Aurikkelsveve

Sundfær 1923: 217; Byåsen, 20.6.1880, H.
Bryn; Høyskolesletta, 30.6.1934, T. Vogt

N H. pilosella L. (Pilosella) - **Hårsveve**

Sundfær 1923: 216; Devle, 10.6.1934, T.
Vogt; Bymarka, 14.8.1971, A. Garthe

[*N H. piloselloides* Vill. (Pilosella)]

Flaten, Strinda, 28.6.1936, O. Arbo Høeg;
trolig feilbestemt?

N H. sect. Caesia - **Blåsvever**

Sundfær 1923: 218; Knausen, 1.8.1935, T.
Vogt; Trollaveien, 30.7.1936, O. Arbo Høeg

N H. basifolium Fries (Caesia) -

Vikerauntjernet, 31.8.1918, R. Tambs Lyche

N H. caesiomurorum Lindeb. (Caesia) -

Vikerauntjern, 5.7.1938, R. Tambs Lyche;
Fjellseterveien ovenfor Vullumsgården,
7.7.1938, O. Arbo Høeg

N H. caesium (Fries) Fries (Caesia) -

Blåsveve

Blyberget, 1936, M. Opland; Lade-
hammeren, 7.7.1938, O. Arbo Høeg

N H. constringens Norrlin (Caesia) -

Leinstrand, mellom Heimdal og Nypan,
26.6.1918, R. Tambs Lyche; Ladehammeren,

7.7.1938, R. Tambs Lyche

N H. incurrens Norrlin (Caesia) -

Kristiansten, 5.7.1918, R. Tambs Lyche

N H. umbricola Sälän (Caesia) -

Ladehammeren, 19.8.1918, R. Tambs Lyche;
Vullumsgården, 7.7.1938, R. Tambs Lyche

N H. sect. Foliosa - **Bladsvever**

N H. angustum Lindeb. (Foliosa) -

Tunga, 18.9.1921, R. Tambs Lyche;
Kongsåsen, Byneset, 27.8.1939, R. Tambs
Lyche

N H. umbellatum L. (Foliosa) - **Skjerm-
sveve**

Gunnerus 1766: 58 (Berg; Stene); Sundfær
1923: 219; Knausen, 12.8.1925, O.
Anderssen; Byåsen, 25.6.1972, A. Garthe

N H. sect. Nigrescentia - **Svartsvever**

N H. phrixocomum Dahlst. (Nigrescentia) -
Tunga, 18.9.1921, R. Tambs Lyche

N H. sect. Oreadea - **Bergsvever**

Trollaveien, 23.6.1930, O. Arbo Høeg

N H. argenteum Fries (Oreadea) -

Byneset, 7.1954, M. Opland

N H. saxifragum Fries coll. (Oreadea) -

Sildrebergsveve

Ladehammeren, 19.8.1918, R. Tambs Lyche;
Vikerauntjern, 31.8.1918, R. Tambs Lyche

N H. schmidtii Tausch coll. (Oreadea) -

Rosettbergsveve

Ladehammeren, 23.6.1905, S. Dahl;
Bynesveien, 3.11.1924, O. Anderssen

N H. sect. Prenanthoidea - Salatsvever

N H. protractum Fries (Prenanthoidea) -
Nordhagen 1940: 738; ikke i Lid & Lid 1994;
ikke i TRH

N H. subelatum Dahlst. (Prenanthoidea) -
Gramskaret, 1.9.1918, R. Tambs Lyche

N H. sect. Rigida - Stivsvever

N H. rigidum Hartman (Rigida) -
Storm 1882: 91 (Hladehammerens nordside);
Sundfær 1923: 218; Blyberget, 1936, M.
Opland

N H. sinuatum Lindeb. (Rigida) -
Nordhagen 1940: 736; ikke i Lid & Lid 1994;
ikke i TRH

N H. sect. Sylvatica - Skogsvever

Under Kuhaugen, 23.6.1934, T. Vogt; Solem-
strø nedenfor Jonsvannet, 28.6.1936, O.
Arbo Høeg

N H. caesiiflorum Norrlin (Sylvatica) -
Stokkan, Strinda, 10.9.1918, R. Tambs
Lyche; Skjøla, Tiller, 28.6.1939, R. Tambs
Lyche

N H. chlorellum Norrlin (Sylvatica) -

Bleikskogsveve

Skogstad, Byneset, 7.1954, M. Opland

N H. maculosum (Stenström) Omang

(Sylvatica) -

Skjøla, Tiller, 29.6.1918, R. Tambs Lyche

N H. murorum L. coll. (Sylvatica) -

Skogsveve

Gunnerus 1772: 22 (Grildstad); Trollaveien,
7.7.1881, H. Bryn; Strinda, 11.6.1938, T.
Skjånes

N H. percrenatum Omang (Sylvatica) -
Tunga, 18.9.1921, R. Tambs Lyche

N H. philanthrax (Stenström) K. Joh. &
Sam. (Sylvatica) -

Vikerauntjern, 5.7.1938, O. Arbo Høeg;
Vikerauntjern, 5.7.1938, R. Tambs Lyche

N H. stenolepis Lindeb. (Sylvatica) -

Tyholt, 10.8.1918, R. Tambs Lyche; Lade-
hammeren, 7.7.1938, O. Arbo Høeg

[*N H. sect. Sabauda*]

Gunnerus 1772: 82 (Nidaros; som *H.*
sabaudum L.; trolig feilbestemt, seksjonen
er ikke kjent viltvoksende i Norge); ikke i
Lid & Lid 1994; ikke i TRH

N H. sect. Vulgata - Beitesvever

Tunga, 10.7.1927, O. Anderssen

N H. diaphanoides Lindeb. (Vulgata) -

Sundfær 1923: 218; Ladehammeren,
19.8.1918, R. Tambs Lyche

N H. subpellucidum Norrlin (Vulgata) -

Gramskaret, 1.9.1918, R. Tambs Lyche;
Vikerauntjernet, 5.7.1938, O. Arbo Høeg

H/R *Lactuca sativa* L. - **Hagesalat**

Sluppen avfallsplass ved Nidarvoll skole,
28.8.1944, E. Fondal; Sluppen, 21.9.1952, R.
Tambs Lyche

N Lapsana communis L. - **Haremat**

Gunnerus 1766: 58 (Nidaros); Stene,
24.7.1765 G 139.1; Storm 1885: 16 (Skogs-
tadmarken); Storm 1886: 32 (Tomseturen);
Sundfær 1923: 213; Marinen, 7.1905, S.
Dahl; Høgstein, Byneset, 19.7.1981, A. Lø-
ken

N *Leontodon autumnalis* L. var.

autumnalis - **Føllblom**

Rundheia, Bymarka, 9.1908, N. Hvoslef;
Vassdal ved Jonsvatnet, 4.8.1935, T. Vøgt

H *Leucanthemum paludosum* (Poir.)

Bonnet & Barratte - **Margeritt**

Rotvoll, 23.8.1994, T. Arnesen; Heggstadmoen 1998!

H/R L. x *superbum* (J. Ingram) Kent -

Kjempekrage

Heggstadmyra 1980-!; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

N *L. vulgare* Lam. - **Prestekrage**

Gunnerus 1766: 78 (Berg); Sundfær 1923: 207; Høeg 1947: 460; Østmarken, Lade, 4.7.1880, H. Bryn; Sommersetra, Bymarka, 10.7.1953, C. Greiff

N *Matricaria maritima* L. ssp. *maritima* -

Strandbalderbrå

Singsaker, 4.7.1916, R. Tambs Lyche

N *M. maritima* L. ssp. *subpolaris* (Pobed.)

Rauschert - **Nordlig strandbalderbrå**

Trondhjem, 1856, V. Storm; Lia i Bratsberg, 25.6.1939, T. Vøgt

N *M. perforata* Mérat - **Balderbrå**

Trondheim, 2.8.1765 G 634.1; Østmarka, 1880, H. Bryn; Moholt studentby, 20.7.1979, K.M. Sarre

N *Mycelis muralis* (L.) Dumort. - **Skogsalat**

Storm 1887: 46 (Kusetmarken); Sundfær 1923: 214; Høeg 1947: 461; Løften, Bynesveien, 3.11.1924, O. Anderssen; nedenfor Sluppenbrua, 25.8.1988, R. Humstad

N *Omalotheca norvegica* (Gunnerus)

Schultz Bip. & F.W. Schmidt - **Setergråurt**

Storm 1887: 46 (Tømmerdalen); Sundfær 1923: 205; Gammelsæterdalen, 12.8.1886, H. Bryn; Tømmerdalen, 27.8.1939, R. Tambs Lyche

N *O. supina* (L.) DC. - **Dverggråurt**

Storm 1887: 46 (Rundhejen; Storhejen); Vassfjellet, ved toppen, 1.7.1945, O. Arbo Høeg (angitt Leinstrand, men trolig i Melhus kommune?); Gråkallen, 100 m fra toppen på sørsida, 1.8.1966, A. Skogen

N *O. sylvatica* (L.) Schultz Bip. & F.W.

Schmidt - **Skoggråurt**

Langaunet, Strinda, 24.8.1905, S. Dahl; Hårstad, Tiller, 26.7.1918, R. Tambs Lyche

R *Petasites hybridus* (L.) P. Gärtner, B.

Meyer & Scherb. - **Legepestrot**

Nedskrevet av O. Arbo Høeg i TRH: "Konsul Erling Jenssen fortalte 24.1.1938: Planten er kommet til stedet [ved Grilstad] i 1882, muligens 1883. De bodde da på Grilstad, som fremdeles er i familiens eie, og hans mor, som var tysk, fikk sendende frukttrær fra slektninger i Posen. Trærne var innpakket bl.a. i røtter av *Petasites* for å holde seg passe fuktige. Fru Jenssen kjente ikke disse, men plantet dem ved en grotte, hvor de utviklet seg voldsomt og spredte seg, etterhvert alt for villig. Røtter som ble kastet ned i fjæra utviklet seg også der. Å få planten utryddet lot til å være ugjørlig. Kreaturene hadde aldri villet ha bladene, men sist sommer (1937), som var meget tørr, hadde konsul Jenssen sett kuer ta til seg av bladene."

Høeg 1947: 469 (langs Grilstadbekken); Charlottenlund, 9.5.1920, R. Tambs Lyche;

Åsveien skole, Byåsen, 15.6.1985, R. Humstad

R *Picris hieracioides* L. ssp. *villarsii* (Jordan) Nyman - **Beskeblom**
Nordhagen 1940: 688; Ranheim, ved fotballbanen, 2.9.1994, S. Moen & R. Humstad; Ranheim, ved jernbanestasjonen, 8.8.1995, R. Humstad; Ranheim 1994!

Beskeblom er en av Norges "ballastplanter" som ifølge seneste utgaven av "Lids flora" (1994) sist ble sett i Oslo i 1962. Lokaliteten på Ranheim er ikke kommet med i floraen, selv om den antagelig har vokst der i alle fall siden før krigen, og i dag dekker et ganske stort areal med tusevis av individer.

Foto: Svein T. Båtvik

H *Rudbeckia laciniata* L. - **Gjerdeshatt**
Singsaker, 9.9.1931, R. Tambs Lyche

N *Saussurea alpina* (L.) DC. - **Fjelltistel**
Storm 1885: 15 (Hladehammeren, måske forsvundet; Granåsen); Storm 1886: 32 (Hladehammeren, findes endnu i ikke ringe mængde på nordsiden; Østmarken; myrene under Bjerk og Tomset; Byåsen); Høeg 1947: 456, 463 (før på Ladehammeren; ikke sjelden på Oppstrinda); Fjeldsæter, 19.8.1904, N. Hvoslef; Bakliåsen, 22.7.1970, A. Garthe

N *Senecio jacobaea* L. - **Landøyda**
Byneset, Hangersletta, 8.9.1985, R.K. Baadsvik; Halset, like vest for Selsbakkflata, 17.8.1995, R. Humstad

R *S. sylvaticus* L. - **Bergsvineblom**
Gløshaugen, 7.10.1937, R. Tambs Lyche

R *S. vernalis* Waldst. & Kit. - **Vårsvineblom**
Steinberget, ugras i en hage, 2.10.1941, E. Fondal

R *S. viscosus* L. - **Klistersvineblom**
Devle, 13.9.1951, G. Krigsvoll; Sundet, 2.9.1975, S. Sivertsen

N *S. vulgaris* L. - **Åkersvineblom**
Lademoen, 19.9.1904, S. Dahl; Høyem, 1.7.1972, S. Sivertsen

H *Sinacalia tangutica* (Maxim.) Nordens-tam - **Fliksvineblom**
Lerkendalsveien, på fyllingen, 15.9.1946, O. Arbo Høeg; Lerkendalsveien, 15.10.1951, N.A. Sørensen

H. Solidago canadensis L. - **Canadagullris**
Høyskolefylling, 1.9.1923, O. Anderssen;
Blyberget ved Theisendammen, 27.8.1972,
A. Garthe; Heggstadmyra 1980!; Buran
1995!

N. S. virgaurea L. ssp. *virgaurea* - **Gullris**
Østmarken, 13.8.1881, H. Bryn; Valset ved
Jonsvannet, 4.8.1935, T. Vøgt

N. Sonchus arvensis L. var. *arvensis* - **Åker-
dylle**
Høeg 1947: 457, 469; Byneset, Skogstad,
20.7.1918, R. Tambs Lyche; Charlottenlund,
s.d., S. Bødtker

R. S. asper (L.) Hill - **Stivdylle**
Lerkendal, kolonihaven, 15.8.1924, O. An-
derssen; Høyem på Byneset, 2.8.1972, S.
Sivertsen; Heggstadmyra 1980!

R. S. oleraceus L. - **Haredylle**
Gunnerus 1766: 58 (Nidaros); Sundfær 1923:
214; Ladehammeren, 8.1905, S. Dahl; veis-
killet Dragvoll - Stokkan; 9.1966, O. Aune &
K. Bevanger

H/R. Tagetes patula L. - **Hagetagetes**
Sluppen, på avfallsplass, 7.7.1954, E. Fon-
dal

H. Tanacetum parthenium (L.) Schultz Bip. -
Matrem
I haven paa Latinskolen, forvildet paa
græsplener, 16.10.1906, S. Dahl; Øya,
Klostergata mellom Regionsykehuset og
Nidarøhallen, tilsynelatende naturalisert,
7.8.1992, R. Humstad; Heggstadmoen 1998!

N. T. vulgare L. - **Reinfann**
Storm 1885: 14 (Apotheket; Østmarken);

Sundfær 1923: 207; Høeg 1947: 468; Aas-
veien, 7.8.1880, H. Bryn; Elgeseter,
19.7.1970, A. Garthe

Taraxacum-slekta er en annen slekt der
ukjønnet frøformering er vanlig. Dette har
ført til at en lang rekke "småarter" er be-
skrevet. For materialet i TRH må det, som
for *Hieracium*, igjen regnes med mange
feilbestemmelser, samtidig som de fleste ark
bare er annotert *Taraxacum* sp. Dessuten
er noen av de anvendte herbarienavnene
provisoriske *nomina nuda*, det vil si at
navnene ikke er gyldig beskrevet. Slike
taksa innsamlet fra Trondheim i TRH omfat-
ter f.eks:

- T. "altissimum": Singsaker, 25.5.1922, R.
Tambs Lyche; Strinda, Berg, 2.6.1934, R.
Tambs Lyche
- T. "bergense": Strinda, Berg, 9.10.1933, R.
Tambs Lyche
- T. "crassum": Kristiansten, 28.5.1922, R.
Tambs Lyche; Leinstrand, Skjefstad,
3.6.1922, R. Tambs Lyche
- T. "divergens": Strinda, Berg, 13.6.1923, R.
Tambs Lyche
- T. "longifolium": Singsaker, 20.5.1922, R.
Tambs Lyche
- T. "nidarosiense": Bergsbakken, 12.9.1920,
R. Tambs Lyche; Kristiansten, 28.5.1922, R.
Tambs Lyche
- T. "pseudospeciosum" (Ruderalia):
Tyholt, 4.6.1933, R. Tambs Lyche
- T. "pseudotenebricans" (Ruderalia):
Tyholt, 4.6.1933, R. Tambs Lyche
- T. "tyholtense": Tyholt, 4.6.1933, R.
Tambs Lyche

N. Taraxacum sect. *Boreigena* (Dahlst.) G.
Hagl. - **Nordlandsløvetenner**
N. T. chrysostylum Dahlst. (eller en nærstå-

ende art, annotert "*chrysotylodes*")
(Boreigena) -
Tyholt, 4.6.1933, R. Tambs Lyche

N T. cochleatum Dahlst. & Lindb.f.
(Boreigena) -
Tømmerdalen, 5.6.1933, R. Tambs Lyche;
Ramdalen, syd for Kalkbergåsen, i uren,
23.6.1935, T. Vogt

N T. macrocentrum Dahlst. (Boreigena) -
Tyholt, 4.6.1933, R. Tambs Lyche;
Tømmerdalen, 5.6.1933, R. Tambs Lyche

N T. sect. Erythrosperma Dahlst. -
Sandløvetenner
N T. brachyglossum (Dahlst.) Dahlst.
(Erythrosperma) -
Leinstrand, Nypantjønn, 15.6.1941, R.
Tambs Lyche

N T. proximum (Dahlst.) Dahlst.
(Erythrosperma) -
Leinstrand, Nypantjønn, 15.6.1941, R.
Tambs Lyche

N T. simile Raunk. coll. (Erythrosperma) -
Smalsandløvetann
Lid & Lid 1994: 657 (Trondheim); ikke i TRH

N T. sect. Ruderalia (= sect. *Vulgaria*
Dahlst.) - **Ugrasløvetenner**
N T. campylum Dahlst. (Ruderalia) -
Byneset, Rundheia, 19.6.1922, R. Tambs
Lyche; Strinda, Steinan, 8.6.1941, R. Tambs
Lyche

N T. convexum Dahlst. (Ruderalia) -
Tyholt, 18.6.1923, R. Tambs Lyche;
Ladehammeren, 19.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. copidophyllum Dahlst. (Ruderalia) -
Ladehammeren, 20.5.1922, R. Tambs Lyche

N T. cordatum Palmgr. (Ruderalia) -
Strinda, 26.5.1938, T. Skjånes

N T. dilatatum Lindb.f. (Ruderalia) -
Leinstrand, Katten, 3.6.1922, R. Tambs
Lyche; Berg, 13.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. duplidens Lindb.f. (Ruderalia) -
Tyholt, 12.9.1920, R. Tambs Lyche;
Byneset, Apoteket, 26.5.1938, R. Tambs
Lyche

N T. ekmanii Dahlst. (Ruderalia) -
Strinda, Berg, 18.6.1922, R. Tambs Lyche

N T. expallidiforme Dahlst. (Ruderalia) -
Strinda, Tomset, 8.6.1941, R. Tambs Lyche

N T. fasciatum Dahlst. (Ruderalia) -
Strinda, Berg, 2.6.1934, R. Tambs Lyche

N T. laciniosum Dahlst. (Ruderalia) -
Tyholt, 18.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. laeticolor Dahlst. (Ruderalia) -
Ladehammeren, 20.5.1922, R. Tambs Lyche

N T. lucidum Dahlst. (Ruderalia) -
Gløshaugen, 19.6.1928, R. Tambs Lyche

N T. pachylobum Dahlst. (Ruderalia) -
Ringvål - Loglo, 24.5.1936, O. Arbo Høeg

N T. pannulatum Dahlst. (Ruderalia) -
Moholt, 18.6.1922, R. Tambs Lyche; Strinda,
Berg, 13.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. piceatum Dahlst. (Ruderalia) -

Strinda, Berg, 13.6.1923, R. Tambs Lyche;
Ladehammeren, 19.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. praeradians Dahlst. (Ruderalia) -
Tyholt, 18.6.1923, R. Tambs Lyche;
Gløshaugen, 19.6.1928, R. Tambs Lyche

N T. privum Dahlst. (Ruderalia) -
Byneset, Skogstad, 3.6.1922, R. Tambs
Lyche; Reitgjerdet, 5.6.1922, R. Tambs
Lyche

N T. recurvum Dahlst. (Ruderalia) -
Ladehammeren, 19.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. semiglobosum Lindb.f. (Ruderalia) -
Ladehammeren, på vestsiden, 10.6.1935, T.
Vogt

N T. septentrionale Dahlst. (Ruderalia)-
Byneset, Skogstad, 3.6.1922, R. Tambs
Lyche; Strinda, Steinan, 8.6.1941, R. Tambs
Lyche

N T. speciosum Raunk. (Ruderalia) -
Reitgjerdet, 5.6.1922, R. Tambs Lyche;
Blusuvoll, 13.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. sublacinosum Dahlst. & Lindb.f.
(Ruderalia) -
Byneset, Skogstad, 3.6.1922, R. Tambs
Lyche

N T. tenebricans (Dahlst.) Dahlst.
(Ruderalia) -
Kristiansten, 26.5.1881, H. Bryn; Ranheim,
13.5.1920, R. Tambs Lyche

N T. sect. Spectabilia Dahlst. -
Atlantehavsløvetenner
N T. adamii Claire (Spectabilia) -

Myrløvetann

Tømmerdalen, 5.6.1933, R. Tambs Lyche

N T. adpressum Dahlst. (Spectabilia) -
Leinstrand, Nypantjønna, 15.6.1941, R.
Tambs Lyche

N T. croceum Dahlst. (Spectabilia) - **Fjell-
løvetann**
Leinstrand, Skjefstad, 3.6.1922, R. Tambs
Lyche

N T. eximium Dahlst. (Spectabilia) -
Blusuvoll, 12.6.1917, R. Tambs Lyche;
Tømmerdalen, 13.7.1941, R. Tambs Lyche

N T. naevosiforme Dahlst. (Spectabilia) -
Strinda, Engelsås, 7.6.1936, O. Arbo Høeg

N T. naevosum Dahlst. (Spectabilia) -
Ladehammeren, 19.6.1923, R. Tambs Lyche

N T. praestans Lindb.f. (Spectabilia) -
Flekkløvetann
Tempervoll, 5.6.1933, R. Tambs Lyche

N T. rhodoneuron Dahlst. (Spectabilia) -
Strinda, Berg, 9.10.1933, R. Tambs Lyche

R Tragopogon pratensis L. ssp. *pratensis* -
Geitskjegg
Storm 1885: 16 (ifølge Blytts flora); Sundfær
1923: 213; Lid & Lid 1994: 644 (Trondheim);
ikke i TRH

N Tussilago farfara L. - **Hestehov**
Høeg 1947: 455; Lade, 19.5.1881, H. Bryn;
Byneset, Byberg, 27.4.1928, R. Tambs
Lyche

R Xanthium strumarium L. - **Krokfrø**

Dronningens gt./Søndre gt., 28.8.1997, R. Humstad; (ikke bestemt til underart); samme sted 1998!

Balsaminaceae - Springfrøfamilien

***H. Impatiens glandulifera* Royle - Kjempe-springfrø**

Charlottenlund, øst for Grilstadbekken, 9.1949, N.A. Sørensen; Byåsen, Munkvoll ved Ferstadbakken, 12.8.1991, R. Humstad; Ringve 1991-!

***N. I. noli-tangere* L. - Springfrø**

Storm 1885: 33 (Valene; Grilstad); Sundfær 1923: 150; Høeg 1947: 463; Leangbukta, 30.7.1939, T. Vogt; Byneset, Kvisetbekken, 26.7.1985, R.K. Baadsvik

Berberidaceae - Berberisfamilien

***N. Berberis vulgaris* L. - Berberis**

Sundfær 1923: 109; Høeg 1947: 469 (Ila-bergene); Reppe, 6.7.1954, H.H. Vognild; Leangbukta, Lade, 8.1971, K. Bevanger

Betulaceae - Bjørkefamilien

N? *Alnus glutinosa* (L.) Gärtner - Svartor Storm 1882: 109 (Thronhjelm, i Blytts flora); Sundfær 1923: 80; ikke i TRH

***N. A. incana* (L.) Mönch ssp. *incana* - Gråor**

Høeg 1947: 460; Lade, 31.5.1881, H. Bryn; Lerkendal, 17.6.1939, E. Fondal

***N. Betula nana* L. - Dvergbjørk**

Gunnerus 1772: 28 (Berg; Blessevoll); myren opefter til Blessevoll, G 419.1; Storm 1886: 29; Sundfær 1923: 80; Høeg 1947: 455, 464, 466 (Vikerauntjønnen); Tomsetmyra, 24.6.1934, T. Vogt; Geitfjellet, 21.5.1972, A. Garthe

N. (B. nana L. x *pubescens* Ehrh. ssp. *pubescens*)

Sundfær 1923: 80; Gråkallen, 1927, N.A. Sørensen; Kyvannet, 6.7.1930, C. Dons

***N. B. pendula* Roth var. *pendula* - Hengebjørk**

Wullumsgården, 19.5.1947, K. Ydse; Nidarø, 12.8.1964, R. Elven; Strinda gymnas, 9.1969, J.N. Kristiansen (f. *crispa* (Reichenb.) Holmb.); Dahls park, 7.1889, s.coll. (f. *dalecarlica* (L.f.) C. Hartm. - Ornesbjørk); Høyskolen, 20.6.1939, E. Fondal (f. *dalecarlica*)

N? (*B. pendula* Roth var. *pendula* x *pubescens* Ehrh. ssp. *czerepanovii* (Orlova) Hämet-Ahti)

Tyholt, 8.5.1921, R. Tambs Lyche; Kyvannet, 6.7.1930, C. Dons. Korrekt bestemt?

N. (B. pendula Roth var. *pendula* x *pubescens* Ehrh. ssp. *pubescens*)

Gløshaugen, 6.1913, N. Hvoslef; Kyvannet, 6.7.1930, C. Dons

N. B. pubescens Ehrh. ssp. *czerepanovii* (Orlova) Hämet-Ahti - Fjellbjørk

Storm 1886: 29 (Gråkallen); Hesthagen, 13.9.1927; O. Arbo Høeg; Rundheia, Byneset, 10.7.1938, R. Tambs Lyche

N. B. pubescens Ehrh. ssp. *pubescens* - Bjørk

Høeg 1947: 460; Ladehammeren, 12.9.1927, N.A. Sørensen

Boraginaceae - Rubladfamilien

R. Amsinckia micrantha Suksd. - Gullurt Ila 1992!; Lid & Lid 1994: 486 (Trondheim

1992); ikke i TRH

N/R *Anchusa arvensis* (L.) Bieb. ssp.

arvensis - **Krokhals**

Dahl 1892: 389 (Nidros); Bløsevol, 4.8.1765
G 498.5; Sundfær 1923: 179; Høyskole-
plataet, 30.6.1934, T. Vogt; nordøst for Myr-
sund, Byneset, 31.5.1972, K.I. Flatberg

R *A. officinalis* L. - **Oksetunge**

Storm 1885: 20 (Leinstranden); nær Slup-
pen, 1.8.1948, E. Fondal; Ringve 1997!

N *Asperugo procumbens* L. - **Gåsefot**

Gunnerus 1772: 45 (Berg); Lemvigs Have, G
508.2; Berg, 6.8.1764 G 508.4; Sundfær 1923:
179; Sundet - Almli, Byneset, 1.6.1972, K.I.
Flatberg; Korsvika, 1.7.1985, R. Humstad

H/R *Borago officinalis* L. - **Agurkurt**

Devle, 16.9.1954, E. Fondal; Hospitalsløk-
kan, 12.7.1992, R. Humstad; Heggstadmyra
1980, 1998!; Ringve 1997!

R *Buglossoides arvensis* (L.) I.M. Johnston

- **Åkersteinfrø**

Storm 1885: 20 (på jernbanetomterne);
Sundfær 1923: 177; Nordhagen 1940: 532;
Sluppen, 18.8.1945, E. Fondal; Øya,
7.8.1948, E. Fondal

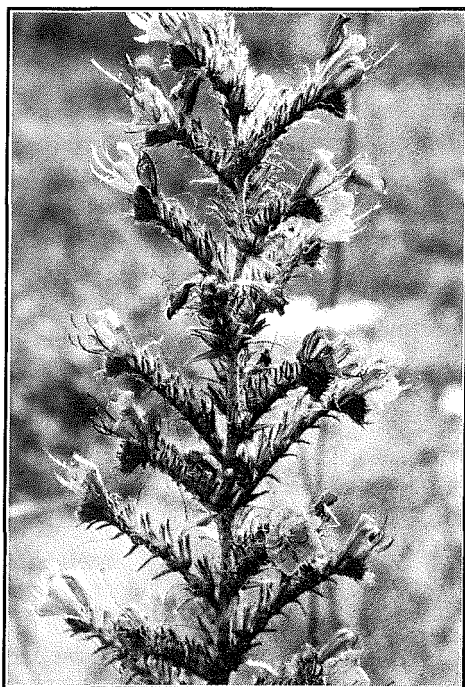
R *Echium vulgare* L. - **Ormehode**

Sundfær 1923: 177; Ladehammeren, høns-
egaarden, 1.8.1900, S. Foslie; Lade-
hammeren, 29.7.1958, J. Hanssen

N *Lappula deflexa* (Wahlenb.) Garcke -

Hengepiggrø

Storm 1886: 33 (Tomseturerne); Høeg 1947:
461; Tomset, 24.6.1934, T. Vogt; Tomsetura,
27.5.1954, M. Svenningson Stavdal

Ormehode

Foto: Arne Jakobsen

R *L. marginata* (Bieb.) Gürke -

Hønspepiggrø

Nordhagen 1940: 523; Lid & Lid 1994: 486
(Trondheim); ikke i TRH

N/R *L. squarrosa* (Retz.) Dumort. -

Sprikepiggrø

Sundfær 1923: 179; Ladehammeren,
1.7.1901, S. Foslie; ved siloen i Ilsvika,
8.7.1974, A. Garthe

R *Lithospermum officinale* L. - **Legestein-
frø**

Dr. Henrici have, G 1034.4 (cult. ?); Storm
1886: 37 (i potetesagre ved møller i
Kropdalen); Sundfær 1923: 177; ikke i TRH

N Mertensia maritima (L.) S.F. Gray -

Østersurt

Gunnerus 1766: 15 (Baklandet; Ladehammern); Storm 1885: 19-20 (Bynesset ved Hangren og østover; Nidelven til Hladehammeren; Leangen; Saxvig; i de sidste 30 år er den ved culturen forsvunden og kun nogle tuer findes enkelte somre); Sundfær 1923: 177; Høeg 1947: 458 (mange steder på strandkantene fra Baklandet av); Lademoen, 12.7.1884, H. Bryn

N Myosotis arvensis (L.) Hill - **Åker-**

forglemmegei

Strinda, 7.6.1938, T. Skjånes; Leangenbukta, 8.1971, K. Bevanger

N/H M. decumbens Host - **Fjell-**

forglemmegei

Tomsetura, 7.7.1907, N. Hvoslef; Grilstad, 22.6.1939, T. Vogt

N M. laxa Lehm. ssp. *cespitosa* (C.F.

Schultz) Nordh. - **Dikeforglemmegei**

Gaulosen, 20.7.1918, R. Tambs Lyche; Nidelva, ved travbanen på Tempe, 9.8.1947, N.A. Sørensen

N M. laxa Lehm. ssp. *laxa* - **Bue-**

forglemmegei

Ferstad, Byåsen, 13.9.1908, N. Hvoslef; Stavne, i en grøft nær Nidelven, 5.8.1943, E. Fondal

N M. nemorosa Besser - **Kant-**

forglemmegei

Hoem, 25.7.1893, H. Krogh Stabell

N M. ramosissima Rochel - **Bakke-**

forglemmegei

Storm 1882: 27 (Korsvigen, i Blytts flora);

Storm 1886: 33 (Apotheket); Sundfær 1923: 178; Høeg 1947: 459 (Ladehammeren; Korsvika); Nedre Mule, Byneset, 24.6.1939, M. Opland; Høgstein, Byneset, 7.6.1976, J.I. Holten

N M. scorpioides L. - **Engforglemmegei**

Gunnerus 1766: 92 (Nidaros); Storm 1882: 27 (ovenfor Berg); Storm 1886: 33 (Loholtmyren og derfra ned mod Berg); Sundfær 1923: 178; Munkvoll, Byåsen, 29.7.1943, K. Grøttum; Charlottenlund, 29.7.1956, H.H. Vognild

N M. stricta Römer & Schultes - **Dverg-**

forglemmegei

Storm 1882: 27 (Hladehammeren; elven ovenfor Jernbanebroen); Sundfær 1923: 179; Høeg 1947: 459, 460 (Ladehammeren; Øvre Berg); Ladehammeren, 28.5.1911, N. Hvoslef; Øvre Berg, ovenfor steinbruddet, 9.6.1934, T. Vogt

H M. sylvatica Hoffm. - **Skogforglemmegei**

Ladehammeren, sydvestre utløper, 19.5.1905, S. Dahl; Moholt, 30.6.1924, R. Tambs Lyche

H Omphalodes verna Mönch - **Vår-**

forglemmegei

Jonsvatnet ved Flaten, plantefelt på myr ved gården, 1962, M. Gaden

H Pulmonaria rubra Schott - **Rød lungeurt**

Munkvoll, ved trikkeholdeplassen, 10.6.1991, R. Humstad; Munkvoll, Otto Skirstads vei, under spredning, 16.6.1997, R. Humstad

H Symphytum officinale L. - **Valurt**

Ved Wullums vulkanisering, Sluppen,

7.6.1964, H.H. Vognild; Steinberget, veikant i Dyrborgveien, 27.10.1964, E. Mære & S. Sivertsen; Lade!; Ringvel!; Strindal!; Heggstadmoen 1998!

H.S. x uplandicum Nyman - **Mellomvalurt**
Ved søppelhaug nær Skovgårdsbakken, Charlottenlund, 9.10.1949, S. Bødtker; Volla-bakken, ved holdeplassen, 16.8.1995, R. Humstad

Brassicaceae - Korsblomstfamilien

N. Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara & Grande - **Løkurt**

Storm 1886: 37 (Tomsetbjergene); Sundfær 1923: 116; Høeg 1947: 461; Reitgjerdet, 3.8.1931, Rønning & O. Arbo Høeg; Myrsund, 12.9.1977, J.I. Holten

R. Arabis arenosa (L.) Scop. - **Sandskrinneblom**

Marienburg, 19.7.1954, N.A. Sørensen; Haakon VII's gate, Lade, 15.8.1990, R. Humstad; Lade 1991-95!

H.A. caucasica Willd. - **Hageskrinneblom**
Sluppen, 30.5.1943, E. Fondal; Heggstadmoen 1998!

N.A. glabra (L.) Bernh. - **Tårnurt**

Gunnerus 1772: 10 (Nidaros); Storm 1882: 79; 1885: 27 (Bynesset); Storm 1886: 37 (Blaklien; Tomseturen; Ramdalen); Storm 1889: 30 (Hoemsbakkerne); Sundfær 1923: 113; Høeg 1947: 461; Blaklia, 18.6.1906, S. Dahl; Kastbrekken, 28.5.1949, J. Reiersen

[*N.A. hirsuta* (L.) Scop. var. *glabra* L. - **Glatt bergskrinneblom**]

Storm 1885: 27 (bakkerne ved Christianstens mure); ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH. Beror på en feilbestemmelse?

N.A. hirsuta (L.) Scop. var. *hirsuta* - **Bergskrinneblom**

Gunnerus 1772: 9 (Lade-Hammern); Storm 1885: 27 (Bynessets sydside; Berg); Storm 1887: 49; Høeg 1947: 459, 461; Ladehammeren, 14.6.1892, H. Krogh Stabell; Håbjørg, Byneset, 6.6.1943, O. Arbo Høeg

N.A. thaliana L. - **Vårskrinneblom**

Gunnerus 1772: 42 (Berg); Berg, G 495.3; Sundfær 1923: 116; Høeg 1947: 459; Devle, 26.5.1912, N. Hvoslef; Hovmarka, 6.6.1927, O. Anderssen

H. Armoracia rusticana P. Gärtner, B.

Meyer & Scherb. - **Pepperrot**

Sluppen, 10.7.1951, E. Fondal; Lerkendal, Klæbuveien - Valgrindveien, 17.6.1992, R. Humstad

N. Barbarea stricta Andrzej. - **Stakekarse**

Sundfær 1923: 113; Høgststein, Byneset, 11.6.1982, A. Løken; Kalvskinnet, 21.6.1995, A. Garthe

N.B. vulgaris R. Br. ssp. *arcuata* (J. & C. Presl) Simonkai - **Buevinterkarse**

Storm 1885: 27 (har udbredt sig sterkt i senere tider; jeg så den først i [18]60-årene); Sundfær 1923: 113; Høeg 1947: 470; Munkvoll, 25.6.1892, H. Krogh Stabell; Strinda, 11.6.1938, T. Skjånes

R.B. vulgaris R. Br. ssp. *vulgaris* - **Vinterkarse**

Heggdalen, 26.5.1918, R. Tambs Lyche; jernbanestasjonen, 2.9.1942, E. Fondal

R. Berteroa incana (L.) DC. - **Hvitdodre**

Sundfær 1923: 118; Ladehammeren, 14.8.1906, S. Dahl; Ila, 8.9.1993, R. Humstad

R *Brassica elongata* Ehrh. ssp. *integrifolia* (Boiss.) Breistr. - **Sprikesvartehavskål**
Nordhagen 1940: 246; Lid & Lid 1994: 228
(Trondheim); ikke i TRH

R *B. x juncea* (L.) Czern. - **Sareptasennep**
Sluppen, 16.9.1951, E. Fondal; Ilsvika,
29.7.1973, T. Ouren

H/R? *B. napus* L. ssp. *oleifera* DC. - **Raps**
Forvillet i Trondheim?; ikke i TRH

H/R *B. napus* L. ssp. *rapifera* Metzger -
Kålrot
Høyskolesletta, 27.7.1935, T. Vogt;
Leangbukta, 8.1971, K. Bevanger

R *B. nigra* (L.) Koch - **Svartsennep**
Sluppen, 27.9.1908, N. Hvoslef; Lade,
28.9.1927, O. Arbo Høeg

H/R *B. oleracea* L. (coll.) - **Kål**
Være, 4.7.1934, R. Tambs Lyche; Sluppen,
7.7.1949, E. Fondal; Heggstadmyra 1980-!

N *B. rapa* L. ssp. *campestris* (L.) Clapham -
Åkerkål
Sundfær 1923: 117; Gløshaugen, 29.6.1911,
N. Hvoslef; Blussuvold, 17.8.1918, R.
Tambs Lyche

H/R? *B. rapa* L. ssp. *oleifera* (DC.) Metzger
- **Rybs**
Forvillet i Trondheim?; ikke i TRH

H/R? *B. rapa* L. ssp. *rapa* - **Nepe**
Forvillet i Trondheim?; ikke i TRH

R *B. tournefortii* Gouan - **Sprikesennep**
Ilsvika, øvre silokompleks, 29.7.1973, T.
Ouren

R *Bunias orientalis* L. - **Russekål**
Kongsgården, 1906, S. Dahl; Kvilhaugen
gård, 1949, N.A. Sørensen

N *Cakile maritima* Scop. ssp. *maritima* -
Strandreddik
Gunnerus 1766: 17 (Ladehammern); Lade-
hamren ved Stranden, 21.7.1764 G 21.4;
Tonning 1773: 185 (Ladehammern); Storm
1886: 28 (Gulosen); Høeg 1947: 457; Char-
lottenlund, 23.7.1944, O. Arbo Høeg; Flak-
neset, Byneset, 19.6.1966, A. Skogen

R *Camelina sativa* (L.) Crantz ssp.
microcarpa (DC.) Thell. - **Sanddodre**
Kroppdalen, 1906, A. Gilde; jernbanestasjo-
nen, 21.9.1951, E. Fondal

R *C. sativa* (L.) Crantz ssp. *sativa* -
Oljedodre
Storm 1886: 37 (i potetesagre ved møller i
Kropdalen); Nyhavna, 1950, N.A. Søren-
sen; Ilsvika, 31.7.1974, T. Ouren

N *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medicus -
Hyrdetaske
Munkhaugveita, 19.6.1880, H. Bryn;
Kjøpmannsgata, 6.1905, S. Dahl

N *Cardamine amara* L. - **Bekkekarse**
Gunnerus 1766: 28 (Berg); Sundfær 1923:
114; Høeg 1947: 465; Hallset-alléen,
20.6.1892, H. Krogh Stabell; Havstadveien,
Byåsen, 2.8.1995, R. Humstad

N *C. bulbifera* (L.) Crantz - **Tannrot**
Nordøst for Myrsund, Byneset, 31.5.1972,
K.I. Flatberg

N *C. flexuosa* With. - **Skogkarse**
Storm 1889: 30 (Elgset); Sundfær 1923: 115;

Trollaveien, s.d., S. Bødtker; Kvisetbekken, Byneset, 12.8.1906, O. Frøseth

N C. hirsuta L. - **Rosettkarse**

Gunnerus 1766: 71 (Stene); Steene, 25.7.1765 G 195.2; Storm 1886: 37 (fra Rundheja gjennom skovene ned til Bynesveien og Klefstadelven); Charlottenlund, 12.7.1952, E. Fondal; Haugbjørg, Byneset, 23.6.1979, K.M. Sarre; Lade!

N C. impatiens L. - **Lundkarse**

Storm 1885: 27 (Skogstaduren); Sundfær 1923: 115; Ladehammeren, 13.6.1954, J. Gjerstad; nordøst for Myrsund, Byneset, 31.5.1972, K.I. Flatberg

N C. pratensis L. ssp. *dentata* (Schultes)

Celak. - **Sumpkarse**

Høgstein, Byneset, 8.6.1981, A. Løken

N C. pratensis L. ssp. *pratensis* - **Engkarse**

Gunnerus 1766: 10 (Berg; Berg - Blessevoold); Leirdal - Megarden, Byneset, 2.6.1988, R.K. Baadsvik; Domkirkeparken, 6.6.1995, R. Humstad

R Cardaria draba (L.) Desv. -

Hønningkarse

Jernbanen, 10.7.1927, O. Arbo Høeg

N Cochlearia officinalis L. ssp. *norvegica*

Nordal & Stabbetorp - **Fjordskjørbusurt**
Smedstua, Lade, 5.6.1892, H. Krogh Stabell

N C. officinalis L. ssp. *officinalis* -

Skjørbusurt

Ad Nidros, 22.5.1766 G 197.1; Høeg 1947: 457; Leinøra, 7.1971, Å. Erlandsen

R Conringia orientalis (L.) Dumort. -

Kålurt

Sundfær 1923: 117; Ladehammeren, 8.1905, S. Dahl; på øya i Kroppeiva, 19.7.1910, N. Hvoslef

R Descurainia sophia (L.) Prantl -

Hundesennep

Gunnerus 1766: 90 (Kongs-gaarden); Kongsgaard, 31.7.1765 G 277.1; Sundfær 1923: 116; Ladehammeren, 29.7.1958, J. Hanssen; Brattøra, 29.8.1964, T. Ouren

R Diplotaxis tenuifolia (L.) DC. -

Steinsennep

Storm 1885: 29 ([viste sig] for 12 à 16 år siden som ballastplante ved Bratøren, holder sig endnu og har udbredt sig noget, men trukket sig tilbake fra de befærdede steder og findes nu især på siderne af de nye broer og udover de nye tomter); Storm 1886: 37 (i potetesagre ved møller i Kropdalen); Nordhagen 1940: 243; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

N Draba daurica DC. var. *dovrensis* (Fries)

Elven - **Dovrerublum**

Storm 1886: 37 (Blaklien; samtlige bjerge mellem Tomset og øvre Bleken); Sundfær 1923: 119; Høeg 1947: 455, 456, 461 (Ramdalen; Blaklia; Tomset; Bratsberg); Tillerbroen, 7.6.1905, S. Dahl; øst for Øvre Blekan, Ramdalen, 18.5.1939, S. Bødtker

N D. incana L. - **Lodnerublum**

Gunnerus 1766: 4 (Berg); Berg, G 3.1; Storm 1885: 28; 1886: 37; Høeg 1947: 459; Ladehammeren, 28.5.1911, N. Hvoslef; Hamran, Lysklett, Leinstrand, 1.7.1945, O. Arbo Høeg (Melhus kommune?)

N Erophila verna (L.) DC. - **Vårrublum**

Gunnerus 1766: 3 (Berg); Storm 1882: 75; 1885: 28 (Hladehammeren; Christiansten); Sundfær 1923: 119; Høeg 1947: 459; Kristiansten, 14.5.1920, A. Hernes; Byafjæra, Rye, 15.4.1993, R.K. Baadsvik

R. Eruca vesicaria (L.) Cav. ssp. *sativa* (Miller) Thell. - **Salatsennep**
Sluppen, 26.6.1943, E. Fondal

R. Erucaria hispanica (L.) Druce - **Spanskreddik**
Sluppen, 21.9.1952, E. Fondal; Sluppen, 21.9.1952, R. Tambs Lyche

R. Erucastrum gallicum (Willd.) O.E. Schulz - **Svinesennep**
Jernbanestasjonen, 21.9.1951, E. Fondal; Ilsvika, 6.8.1982, T. Ouren

N/R *Erysimum cheiranthoides* L. ssp. *cheiranthoides* - **Åkergull**
Sundfær 1923: 117; Ringvål, 24.5.1936, O. Arbo Høeg; Skjetlein, 30.6.1942, N. Skogen

H. E. cheiri (L.) Crantz - **Gyllenlakk**
Rotvoll, 23.8.1994, T. Arnesen; E6 ved KBS, Leangen 1996!

N. E. hieracifolium L. - **Berggull**
Storm 1885: 28 (Hladehammeren); Sundfær 1923: 117; mellom Bratsberg og Tiller bru, 17.6.1934, O. Arbo Høeg; Persberget, 6.6.1960, A. Dillner

H. Hesperis matronalis L. - **Dagfiol**
Sundfær 1923: 115; Høeg 1947: 469; Grilstad, 22.6.1939, R. Tambs Lyche; Ringve, 24.7.1979, K.M. Sarre

R. Hirschfeldia incana (L.) Lagrèze-Fossat -

Narresennep
Lid & Lid 1994: 227 (Trondheim); Heggstadmyra 1982!; ikke i TRH

H. Iberis umbellata L. - **Skjermssløyfe**
Marinen ved Nidelva, 27.7.1945, E. Fondal; Hoegga, 26.8.1980, I. Samset (cult.?)

R. Lepidium campestre (L.) R. Br. - **Markkarse**
Storm 1885: 28 (jernbanen); Sundfær 1923: 121; Sluppen, på avfallsplass, 16.8.1955, E. Fondal

R. L. densiflorum Schrad. - **Tettkarse**
Elgeseter bru, 1.10.1938, R. Tambs Lyche; Ilsvika, ved kornsiloene, 1.8.1977, T. Ouren

R. L. neglectum Thell. - **Rundkarse**
Ugras i et potetfelt på Singsaker, 28.8.1943, E. Fondal; Ilsvika, østre silokompleks, 29.7.1973, T. Ouren

R. L. perfoliatum L. - **Orientkarse**
Lid & Lid 1994: 201 (Trondheim); ikke i TRH

R. L. ramosissimum A. Nelson - **Greinkarse**
Lid & Lid 1994: 203 (Trondheim 1975, 1977); ikke i TRH

R. L. ruderalis L. - **Stankkarse**
Jernbanestasjonen, 23.8.1951, E. Fondal; Nordre gate, 30.8.1988, R. Humstad; Ila 1992!; Heggstadmyra!

H/R. L. sativum L. - **Matkarse**
Sluppen, 29.8.1945, R. Tambs Lyche; ugras i Larsens gartneri, 7.8.1948, E. Fondal; Heggstadmyra 1980!

R *L. virginicum* L. - Virginiakarse

Gløshaugen, 8.9.1937 & 16.9.1937, R. Tambs Lyche

H *Lobularia maritima* (L.) Desv. -**Silkedodre**

Rotvoll, ved vei til Høgskolen, 20 m nord for jernbanelinja, 23.8.1994, S. Singsaas & T. Arnesen

R *Myagrum perfoliatum* L. - Hjertedodre

Siloen i Ilsvika, 8.7.1974, A. Garthe

R? *Neslia paniculata* (L.) Desv. - Finkefrø

Lid & Lid 1994: 218 (Trondheim); ikke i TRH. Enkelte ark fra Trondheim i TRH som har vært kalt *N. paniculata* har blitt ombestemt til andre taksa

R *Raphanus raphanistrum* L. ssp.***raphanistrum* - Åkerreddik**

Gunnerus 1772: 27 (Berg); Ferstad, 25.6.1892, H. Krogh Stabell; Høyskolesletta, 1.8.1939, T. Vogt

H/R *R. sativus* L. ssp. *sativus* - Reddik

Sluppen, 14.9.1949, R. Tambs Lyche; Heggstadmyra 1980-!

R *Rapistrum rugosum* (L.) Bergeret ssp.***orientale* (L.) Arcangeli - Orientvindbukk**

Sluppen avfalls plass nær Nidarvoll skole, 20.8.1957, E. Fondal; Ila, ved silo-kompleksene, 7.9.1992, A. Krovoll & R. Humstad; Ila 1992!

R *R. rugosum* (L.) Bergeret ssp. *rugosum* -**Lodnevindbukk**

Siloen i Ilsvika, 11.8.1974, A. Garthe

R *Rorippa amphibia* (L.) Besser -**Vasskarse**

Lid & Lid 1994: 232 (Trondheim, 1905-08); ikke i TRH

R *R. austriaca* (Crantz) Besser - Kulekarse

Kroppdalen, 17.8.1906, S. Dahl; Sluppen-brua, 100 m nordvest for brua, ved riksvei 720, 23.8.1988, R.K. Baadsvik

N/R *R. palustris* (L.) Besser ssp. *palustris* -**Brønnkarse**

Storm 1882: 77 (fordum ved Bakke); Storm 1885: 27 (Grilstad; jernbanetomterne); Sundfær 1923: 112; Tyvannet på Byåsen, 5.7.1934, P. Eidem; Byneset, Høgstein, 8.9.1981, A. Løken; Heggstadmyra 1982-!

R *R. sylvestris* (L.) Besser - Veikarse

Storm 1885: 28 (på grusdynger ved Domkirken); nær jernbanestasjonen, 19.6.1949, J. Reiersen; Bratsbergveien ved Stubban, 8.8.1990, R. Humstad; Heggstadmoen 1998!

R *Sinapis alba* L. - Hvitsennep

Sundfær 1923: 118; Kjøpmannsgata, på et tak av tilfluktsrom, 3.9.1945, E. Fondal; Felleskjøpet, østsiden av siloene, 5.8.1972, T. Ouren; Ringvel; Heggstadmoen 1998!

N/R *S. arvensis* L. var. *arvensis* - Åkersennep

Østmarken, 23.6.1880, H. Bryn; Lade, Leangbukta, 8.1971, K. Bevanger

R *S. arvensis* L. var. *orientalis* (L.) Koch &**Ziz - Lodneåkersennep**

Ø i Kropelven, 29.8.1908, N. Hvoslef; Høyskolesletta, 1.8.1939, T. Vogt

R *Sisymbrium altissimum* L. - Kjempe-sennep

Bratøren, 8.1884, H. Bryn; Lade,
Leangbukta, 8.1971, K. Bevanger

[R *S. irio* L. - Blanksennep]

Gunnerus 1772: 46 (Berg; trolig feil-
bestemt); ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

R *S. loeselii* L. - Strisennep

Paa en holme i Kropelven, 31.8.1908, N.
Hvoslef, Ilsvika, kornimportanlegg,
4.8.1975, T. Ouren

R *S. officinale* (L.) Scop. - Veisennep

Bratøren, ved jernbanen, 1906, S. Dahl; Ila
mølleområde ved vestre kornsilo, 8.9.1993,
R. Humstad

R *S. orientale* L. - Orientsennep

Sluppen, 16.7.1951, E. Fondal; ved silo-
anlegg på Ilsvika, 12.7.1976, A. Garthe

N *Subularia aquatica* L. - Sylblad

Høeg 1947: 465, 466 (Flatenvika i Jonsvat-
net); Vikelven mellom Jonsvatnet og Ran-
heim, 8.11.1936, O. Arbo Høeg; Jonsvatnet
ved Flata, 27.8.1944, O. Arbo Høeg

N/R *Thlaspi arvense* L. - Pengeurt

Sundfær 1923: 120; Singsaker, 24.7.1916, R.
Tambbs Lyche; Ladehammeren, 17.6.1954, J.
Gjerstad

N *T. caerulescens* J. & C. Presl ssp.***caerulescens* - Vårpengeurt**

Høeg 1947: 469; Moholt, 15.5.1919, R.
Tambbs Lyche; Østmarken, 30.5.1935, W.K.
Støren

Callitrichaceae - Vasshårfamilien**N *Callitriche cophocarpa* Sendtner -****Sprikevasshår**

Leinstrand, 20.6.1918, R. Tambbs Lyche;
Leirsjøen, 9.9.1944, O. Arbo Høeg

N *C. hamulata* Koch - Klovasshår

Høyem, Byneset, 26.5.1938, O. Arbo Høeg

N? *C. hermaphroditica* L. - Høstvasshår

Lid & Lid 1994: 501 (Trondheim?); ikke i
TRH

N *C. palustris* L. - Småvasshår

Høeg 1947: 465, 466 (Store Leirsjøen); Ne-
dre Estenstaddam, 8.8.1942, E. Fondal;
nordsiden av Leirsjøen, 8.9.1963, A. Skogen

N *C. stagnalis* Scop. - Dikevasshår

Sundfær 1923: 148; Ladeøra, 8.1895, O.A.
Hoffstad; Marinen, 13.9.1906, S. Dahl

Campanulaceae - Klokkefamilien**N *Campanula cervicaria* L. - Stavklokke**

Storm 1886: 32 (strax syd for Tillerbroen i ur
samt ved Aunet i bakkerne syd for gården
og veien); Sundfær 1923: 200; Høeg 1947:
453, 461, 462 (ur nær Tillerbrua; Estenstad);
nordre bredd av nedre Estenstaddam,
2.7.1942, E. Fondal

H *C. glomerata* L. - Toppklokke

Sundfær 1923: 200; Høeg 1947: 469; Rostad,
Tiller, 19.7.1918, R. Tambbs Lyche; Elgeseter
gård, 4.7.1926, A. Lie

N *C. latifolia* L. var. *latifolia* - Storklokke

Gunnerus 1766: 32 (Kudalen; Berg); Storm
1885: 16-17 (på hele nordvestsiden af
Bynesset; Sluppen, Krop og Munkvold
gjennem Tiller og Bratsberg; Indstrinden);

Sundfær 1923: 200; Høeg 1947: 463 (Kroppandalen); ved Kroppeelva, 8.1905, A. Landmark; Skogstad, Byneset, 20.7.1918, R. Tambs Lyche

H C. latifolia L. var. *macrantha* Sims - **Pryd-storklokke**
Strinda!; ikke i TRH

H C. persicifolia L. - **Fagerklokke**
Ladehammeren, forvillet 1996!; ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

R C. rapunculoides L. - **Ugrasklokke**
Sundfær 1923: 200; Ringve, 28.8.1906, S. Dahl; Munkvoll - Hoem, 12.8.1991, R. Humstad

N C. rotundifolia L. - **Blåklokke**
Berg, 27.7.1765 G 362.8; Høeg 1947: 460; Lian, 15.9.1936, O. Arbo Høeg; Ugla, 9.8.1939, E. Fondal

R Legousia speculum-veneris (L.) Chaix - **Venusspeil**
Nordhagen 1940: 628; Lid & Lid 1994: 582 (Trondheim 1874); ikke i TRH

Cannabaceae - Hampefamilien

R Cannabis sativa L. - **Hamp**
Øvre Allé 10, 9.1958, T. Vogt; Sluppen, ved Nidarvoll skole, 19.9.1958, E. Fondal; Heggstadmyra 1980!

N/H Humulus lupulus L. - **Humle**
Gunnerus 1772: 13 (Grilstad); Storm 1885: 11 (Hangren indtil Sundet i Kongsvigen; Kirkehøyen; Apotheke; Skogstadmarken; Grilstad; Jonsvandet i Kusetmarken); Storm 1886: 30 (Tomset; Bjerkemarken; Bergåsen på Bynesset; Skjefstadbergene på

Leinstranden); Storm 1889: 25; Sundfær 1923: 82; Høeg 1947: 461, 468; Blaklien, 24.7.1886, H. Bryn; Gaulosen, Øysand - Tomset, 24.6.1934, T. Vogt

Caprifoliaceae - Kaprifolifamilien

N Linnaea borealis L. - **Linnea**
Dahl 1892: 3 (Steenbierget); Gunnerus 1766: 37 (Nidaros); Høeg 1947: 462; Ugla, 30.6.1905, S. Dahl; Bakliåsen, 22.7.1971, A. Garthe

H Lonicera henryi Hemsl. -
Strindveien, 1975, O. Gjærevoll

[*H L. periclymenum* L. - **Vivendel**]
Stendals Have, G 307.1 (bare cult. ?); ikke i Lid & Lid 1994; ikke i TRH

H L. tatarica L. - **Tatarleddved**
Østkanten av Rotvollskogens sydlige del, 28.6.1906, S. Dahl

N L. xylosteum L. - **Leddved**
Sør for Lauglo, 23.5.1978, B. Forbord Moen; Lade 1991!

H Sambucus nigra L. - **Svarthyll**
Kystad, 3.8.1892, H. Krogh Stabell; Reitgjerdet, veikant, 8.7.1992, T. Prestø; Lade 1991!; Heggstadmoen 1998!

H S. racemosa L. - **Rødhyll**
Høeg 1947: 469; Bratøren, mellom trælasthusene, 1905, S. Dahl; Øya-Nidarø, forvilla i lauvskogskratt ved elva, 3.5.1979, K.M. Sarre

H Symphoricarpos albus (L.) S.F. Blake var. *laevigatus* (Fernald) S.F. Blake - **Snøbær**
Høeg 1947: 469; Baklien, 3.8.1913, N. N.S.

Trøndelagsavdelingens bidrag til kunnskapen om landsdelens flora

Av Eli Fremstad

Eli Fremstad

NTNU, Vitenskapsmuseet, Institutt for naturhistorie, 7491 Trondheim

I disse dager er data/kunnskap om botaniske forhold (lokaliteter, naturtyper og arter) etterspurt fra forvaltningshold. Herbariet ved Institutt for naturhistorie (herbarium TRH) er en grunnpilar i denne kunnskapen. Herbariet er bygd opp gjennom et par generasjoner og inneholder materiale fra en lang rekke kilder. Kvaliteten til samlingene – og deres anvendelighet for forskning og forvaltning – avhenger bl.a. av at de inneholder data om de artene (samt underarter og varieteter) som finnes i landsdelen, og har en rimelig god dekning av artene i både tid og rom. Den beste dokumentasjon av arter er belegg (pressete eksemplarer), og for dokumentasjon av lokaliteter er krysslister et hendig verktøy.

Norsk botanisk avdeling, Trøndelagsavdelingen var i mange år en viktig bidragsyter til samlingene, ikke minst gjennom ekskursjoner som ble ledet av O.A. Høeg og Olav Gjærevoll. Fremdeles drypper det inn noen belegg og krysslister fra foreningens ekskursjoner, men dens bidrag til herbariet er for tiden ganske beskjedent. Instituttets botanikere er for få til at vi makter å dokumentere alt det vi synes vi trenger dokumentasjon på, det være seg rødlistearters status i dag, fylling av "hvite flekker på kartet" for arter og naturtyper, bedre

lokalisering av eldre angivelser av arter, innsamling av kritiske plantegrupper osv. Vi trenger større innsats i felt og bedre dokumentasjon av lokaliteter og arter – og en liten hær av hjelpere.

Vi som arbeider på herbariet merker at kunnskapen om hvordan en tar forsvarlig vare på plantemateriale er heller liten, selv i rimelig botanisk skolerte kretser. Derfor rykker vi ut med en liten veileder i Orebladet om hvordan plantemateriale skal samles og prepareres, og med en liten orientering om herbariets arbeid. Dermed håper vi å gi et lite puff i retning økt innsamlingsaktivitet og bedre dokumentasjon av floraen i Trøndelag. Kanskje prøver vi om ikke lenge å produsere kart over Trøndelags flora, med tanke på bl.a. økt innsats på lokalplanet. Veilederen er opprinnelig skrevet med tanke på arbeidet med Lokal Agenda i kommunene og blir trykt som en liten folder som en kan få ved henvendelse til Institutt for naturhistorie.

Herbarium TRH

Vitenskapsmuseet er ett av de fire universitetsmuseene i Norge som har offentlig herbarium. De andre er herbariet ved Universitetet i Oslo (herarium O), Universi-

tetet i Bergen (herbarium BG) og Universitetet i Tromsø (herbarium TROM). I likhet med disse er herbarium TRH bygd opp over lang tid, som en vitenskapelig samling som primært skulle tjene botanisk forskning og undervisning. I de seneste årene har de vitenskapelige samlingene fått en annen rolle, som dataleverandører for forvaltningen på ulike nivåer. De vitenskapelige samlingenes verdi avhenger bl.a. av at de har en rimelig god dekning av de plante-gruppene som det etterspørres data om, dekning i tid (eldre og nye data) og rom, dvs. fra ulike deler av plantenes utbredelsesområde. Universitetsherbariene tar derfor imot plantemateriale for oppbevaring for all ettertid og i sikre lagringsmiljøer.

Herbarium TRH har samlinger av karplanter, moser, lav og sopp og noe alger. Nytt materiale edb-registreres, og eldre materiale blir registrert i den grad ressursene tillater det. Deler av det edb-registrerte materiale er lagt ut på Internett, se <http://www.toyen.uio.no/botanisk> for karplanter fra Hedmark og for lav. Størsteparten av materialet skriver seg fra TRHs tradisjonelle geografiske arbeidsområde, som omfatter Møre og Romsdal fra Sandøy - Rauma og nordover, Trøndelag-fylkene og Nordland til og med Dønna - Nesna - Rana.

Materiale sendes til:

Institutt for naturhistorie, Botanisk
Herbariet
Vitenskapsmuseet, NTNU
7491 Trondheim

Ansvarer for delsamlingene i herbarium TRH er fordelt på flere konservatorer:

Karplanter

Eli Fremstad
eli.fremstad@vm.ntnu.no
73 59 22 56

Moser og lav

Kjell Ivar Flatberg
kjell.flatberg@vm.ntnu.no
73 59 22 48

Sopp og alger

Sigurd Mjøen Saastad
sigurd.saastad@vm.ntnu.no
73 58 22 51

Institutt for naturhistorie, Botanisk

Telefon 73 59 22 60

Faks 73 59 22 49

naturhistorie@vm.ntnu.no

<http://www.ntnu.no/vmuseet/natinst>

Innsamling av planter, lav og sopp, en veiledning

Arbeidet med Lokal Agenda i kommunene vil på ulike vis, og gjennom ulike aktører, føre til større innsamlingsaktivitet enn det som hittil har foregått gjennom de botaniske miljøene ved universitetsmuseene. Det er av stor betydning at det materialet som samles inn blir behandlet på en forsvarlig måte. Denne folderen gir en veiledning til samlere slik at materialet får tilstrekkelig kvalitet for ulike formål.

Planter (karplanter og moser), lav og sopp samles for:

- **sikker bestemmelse**, for identifikasjon av vanskelige (kritiske) taksoner, eller der bruk av lupe eller mikroskop er nødvendig, når en føler seg usikker på at bestemmelsen i felt er riktig, og når en slett

ikke vet hvilken plante en har for seg.

- dokumentasjon av variasjoner i taksoner, morfologiske særtrekk og karakterer som vil kunne bidra til **systematisk/taksonomisk avklaring** av taksoner.
- **plantegeografisk dokumentasjon**, i ulike skalaer: taksonet er ny for fylket, kommunen, del av kommune, det er funnet på yttergrensen av sin utbredelse (nordgrense, innergrense i landet, sørgrense osv.), funnet flytter grenser, dokumenterer "nye" voksesteder for planter, dokumentere taksoner på den norske rødlista, regionale ansvarstaksoner, sjeldne planter osv. Rødlistetaksoner samles med stor forsiktighet, dokumenteres eventuelt med foto.

Innsamling og preparering

Materiale som skal oppbevares for bestemmelse og eventuelt lagring i lengere tid, bør behandles slik at ikke kvaliteten forringes og materialet ødelegges. For karplanter trengs en *plantepresse*; for de andre gruppene bare papir som kan brettes til konvolutter (*kapsler*, av skrivepapir, avis-papir eller lignende). Materialet skal forsynes med visse opplysninger, se nedenfor om etikettering.

Karplanter skal presses, dvs. tørkes under sterkt press. Til det trengs en plantepresse som består av to stive plater (sponplate, finér eller lignende) og remmer (lærremmer med huller og spenne, bagasjeremmer som kan strammes eller lignende) som holder platene sammen. Passende mål for platene er ca. 30 x 45 cm.

Samle plantene slik at du får med de *karak-terene som er viktige* for bestemmelsen.

Karplanter som er større enn plantepressa, for eksempel høye gras, brettes eller knekkes én eller flere ganger før de legges i omslaget, eller en deler planten i to og presser delene hver for seg, eller en skjærer av de delene som er viktige for identifisering.

Vannplanter med svært tynne og fine skudd faller sammen som en pensel når en tar dem opp av vannet. Presses de i denne tilstanden, blir materialet vanskelig å bruke. Vannplanter bør legges i et vannfylt kar, servant eller lignende slik at skuddene får foldet seg fritt ut. Et ark, for eksempel av hvitt skrivepapir, stikkes ned i vannet, planten legges oppå papiret mens det er nede i vannet, og arket med planten oppå trekkes langsomt opp av vannet, mot kanten av karet. La arket dryppe av litt før det legges i omslag.

Plantene legges i *omslag* av papir (gjærne enkle ark av avis-papir, brettet én gang), helst bare én art i hvert omslag. Data om funnet skrives på lapper/etiketter som legges inn i omslaget og som følger planten under all videre behandling. Hvert omslag legges mellom *tørkepapir* som kan være oppskåret ullpapp (en engangsinvestering, kjøpes i ruller i bygningsartikkelfirmaer, kan brukes mangfoldige ganger) eller legg av aviser. Bunken med omslag og tørkepapir legges mellom presseplatene som klemmes så tett sammen som mulig med remmene. La bunken ligge et par dagers tid. Ta så bunken ut av pressa, bytt ut det nå fuktige tørkepapiret med tørt tørkepapir. Bytt ut fuktig tørkepapir med noen dagers mellomrom til plantene er tørket. Tørre planter vir-

ker ikke kalde/fuktige når du legger håndbaken på dem. Omslagene skal ikke byttes, men ligge rundt planten til den behandles for bestemmelse og/eller registrering.

Samtidig som en bytter tørkepapir, bør en gå gjennom materialet for å brette ut krøllete blader og ellers ordne på materialet slik at det gir et best mulig bilde av planten. Frø og frukter som løsner i pressa bør samles i en liten konvolutt som brettes av skrivepapir eller lignende og legges i omslaget.

Pressede planter skal *aldri dekkes av kontaktpapir* (gjennomsiktig, selvklebende plast)!

Hvis en sender pressede planter til universitetsherbariene, skal materialet ligge i omslagene sammen med data for funnene/etiketter.

Moser trenger lite bearbeiding. Materialet renses for rusk og rask og innslag av planter som er uønsket, legges i en kapsel, papirpose eller annet omslag av papir og lufttørkes under lett press slik at de ikke tar for stor plass. Moser skal ikke tørkes i plantepresse. Når mosene eventuelt skal granskes for bestemmelse, blir de vætet og gjentar nesten straks sin naturlige form. Lufttørkede moser mugner ikke og trenger ingen andre prepareringstiltak enn tørking. Legges i papirkapsler som merkes med finnested osv.

Lav behandles som moser. Lav er imidlertid mye sprørere enn moser, og hvis de også er ganske voluminøse (som mange blad- og busklav), bør de vætes slik at de blir myke, legges i kapsler, papirpose eller annet om

slag av papir som merkes med finnested osv., og tørkes under lett press.

Sopp må også tørkes, men helst ikke inne i papir etter som de lett klitrer seg fast til papiret og kan bli vanskelige å behandle senere. Kjøttfulle arter, som hattsopp og kjuker, skjæres langsetter i to, eller en skjærer ut langsgående skiver av særlig store hattsopper, kjuker og andre som er omfangsrike. Tørkes gjerne på rist i varmt rom eller over svak varme.

Etikettering

Materiale som ikke er forsynt med et visst sett av opplysninger (data), er verdiløst for de fleste formål. Ideelt sett ønskes følgende opplysninger; de som er skrevet med *kursiv* er obligatoriske, dvs. et minimum dersom materialet skal ha noen verdi, se også eksempel på etikett:

- plantenavn eller forslag til navn
- *opplysninger om funnsted*, med angivelse av *fylke, kommune, stedsnavn*, i denne rekkefølgen. Bruk bare navn fra kartene i M711-serien, ikke lokalnavn som ikke står på offisielle kart. Hvis en bruker navn fra økonomisk kartverk, bør dette anmerkes.
- *UTM-koordinater*, fra kartblad i M711-serien, angitt minimum til kvadratkilometer, gjerne med hundre meters nøyaktighet. (Nøyaktig lokalisering fås ved bruk av GPS.) Angi om du bruker gamle UTM-koordinater (ED50) eller nye (WGS84), se "geodetisk datum" nederst på kartbladet. Om koordinatfesting, se nedenfor.
- *beskrivelse av voksested*: naturtype, vegetasjonstype, substrat, eksposisjon, helling, type berggrunn osv.,

avhengig av hva som anses nødvendig for å beskrive funnstedet.

- *høyde over havet*
- *dato for når funnet er gjort*
- *finnerens navn*

Eksempel på fullstendig etikett; det som nedenfor står i [] skal ikke skrives på etiketten:

[Plantenavn:]

Achillea millefolium

[Fylke, kommune:]

NT. Stjørdal

[Lokalitet:]

Skatval, Auran

[Voksested, merknad:]

Tørr eng og veikant, vanlig

[UTM, h.o.h.:]

NR8841 ca. 20 moh.

[Dato og finners navn:]

20.6.1997 Petter Munter

Etikettene kan godt være håndskrevet. Hvis materialet senere blir innlemmet i herbarium TRH, blir det edb-registrert, og etiketter blir skrevet ut fra databasen.

UTM-koordinater

Geografiske koordinater til ethvert punkt i terrenget finner en ved hjelp av rutenettet som er trykt på alle kartene i M711-serien (målestokk 1 : 50 000). Nederst på hvert kartblad er det forklart hvordan en finner koordinatene. I tilfellet ovenfor (se kartutsnitt s. 47) ligger lokaliteten Auran på halvøya Skatval i Stjørdal, Nord-Trøndelag i 100 km-ruten NR (i sonebelte 32V. Kartblad 1621 I., som dekker Stjørdal, faller innenfor to 100 km-ruter: NR og PR, se nederst til venstre i UTM-forklaringen). Innenfor 100

km-ruten finner en den kvadratkilometer-ruten som lokaliteten ligger innenfor, for Auran rute NR8841, ved først å finne linjen som går *til venstre* for lokaliteten, dernest linjen som ligger nærmest *under* lokaliteten. Huskeregel: gå først "innover" kartet (fra venstre), dernest "oppover" kartet (nedenfra). Linjenes numre står både i kartkanten og på selve kartet. For lokalisering til nærmeste 100 m, må en ta et millimetermål til hjelp. Campingplassen sør for Auran får koordinatene NR885415.

'The Professor can't come to the phone just now, he's pressing his specimens'.

EKVIDISTANSE 20 METER

Tellekurver 100 m
Mellomkurver 10 m
Høyde i meter over gjennomsnitts sjenivå
Dybde i meter under springfljøere

GEODETISK DATUM: WGS84.
KONFORM SYLINDERPROJEKSJON
UTM rutenett i blått refererer til WGS84
Tall i BLÅTT for rutelinje i UTM sone 32
Tall i MAGENTA for rutelinje i UTM sone 33

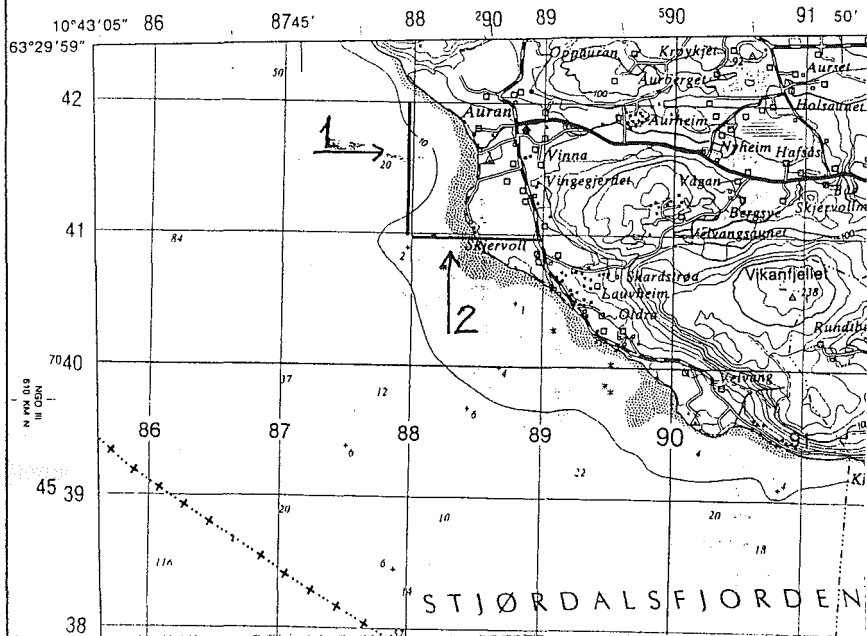
CONTOUR INTERVAL 20 METERS

Index contours: 100 meters
Supplementary contours: 10 meters
Vertical Datum: Mean Sea Level (Heights in meters)
Soundings in meters below Spring Low Water

GEODETIC DATUM: WORLD GEODETIC SYSTEM 1984 (WGS84)
TRANSVERSE MERCATOR PROJECTION
Blue UTM grid refer to WGS84

BLUE numbered lines indicate the UTM grid, zone 32
MAGENTA numbered lines indicate the UTM grid, zone 33

SONEBELTE GRID ZONE DESIGNATION	KARTREFERANSE 100 M-RUTE	EKSEMPEL: SAMPLE POINT:	TO GIVE A STANDARD REFERENCE ON THIS SHEET TO NEAREST 100 METERS
32V 100 KM-RUTE 100,000 M SQ. IDENTIFICATION NR PR 100	100 km-rute (gr. fig. til venstre) Første rutelinje til venstre for punktet. Avstand derfra i tideler av ruta Første rutelinje under punktet. Avstand derfra i tideler av ruta RUTETILVISNING Det er 18" til neste punkt med lik tilvisning. Referanse til SONEBELTE gjør tilvisning fullstendig SMÅ rutenett gir full koordinat. Bruk bare STORE tall i tilvisning.	NR 96 1 21 3 NR961213 32VNR961213 7015000	Read letters identifying 100,000 meter square in which the point lies. Locate first VERTICAL grid line to LEFT of point and read LARGE figures labeling the line either in the top or bottom margin, or on the line itself. Estimate tenths from grid line to point Locate first HORIZONTAL grid line BELOW point and read LARGE figures labeling the line either in the left or right margin, or on the line itself. Estimate tenths from grid line to point SAMPLE REFERENCE If reporting beyond 18" in any direction, prefix Grid Zone Designation IGNORE the SMALLER figures of any grid number; these are for finding the full coordinates. Use ONLY the LARGER figures of the grid number

SABIMA

Samarbeidsrådet for biologisk mangfold

SABIMA er en sammenslutning av 13 biologiske foreninger. I februar ble det arrangert et seminar der organisasjonens mål og videre arbeid ble diskutert. Liv Nilsen og Ingerid Angell-Petersen deltok fra vår forening. Seminaret ble innledet med foredrag om bl.a. hvordan miljøforvaltningen ønsker at SABIMA skal fungere og om forholdet mellom SABIMA og universitetsmiljøene. Foredragene inspirerte til mange interessante diskusjoner.

Nedenfor følger et utdrag av vedtektene:

Utdrag av vedtekter for SABIMA

Nye vedtekter, vedtatt på årsmøtet 11. april 2000, lagd på bakgrunn av vedtekter vedtatt på stiftelsesmøtet i Oslo 7. mai 1996, endret på årsmøtet 8. mars 1999 og på ekstraordinært årsmøte 21. juni 99.

§1. Navn

Organisasjonens navn er Samarbeidsrådet for biologisk mangfold (SABIMA).

§2. Visjon

SABIMAs visjon er at:

Det biologiske mangfoldet er sikret for framtida. Dette forutsetter levedyktige bestander av alle naturlig forekommende arter og at deres genetiske variasjon og livsmiljøer er ivaretatt.

§3. Formål

Utadrettet virksomhet

Hovedmål 1

SABIMA skal være et felles talerør for medlemsforeningene i forhold til forvaltningsmyndigheter og politiske miljøer.

Delmål:

1 Pådriver

SABIMA skal være en aktiv pådriver i forhold til sentrale forvaltningsmyndigheter og politikere.

2 Kritiker

SABIMA skal på et faglig og saklig grunnlag være en aktiv kritiker av ulike aktører innenfor areal- og naturforvaltningen.

3 Premissleverandør

SABIMA skal være en viktig premissleverandør i arbeidet for vern og en bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold.

4 Kunnskapsutvikler

SABIMA skal være en viktig aktør i arbeidet med å bygge opp kunnskap om biologisk mangfold.

Innadrettet virksomhet

Hovedmål 2

SABIMA skal være en paraplyorganisasjon som arbeider for å styrke og koordinere

medlemsforeningenes drift og faglige aktiviteter.

Delmål

1 Koordinering

SABIMA skal støtte og koordinere medlemsforeningenes arbeid med kartleggingsprosjekter, tidskrifter og annet faglig arbeid.

2 Kompetanse

SABIMA skal arbeide aktivt for å øke medlemsforeningenes faglige og organisatoriske kompetanse.

3 Økonomi

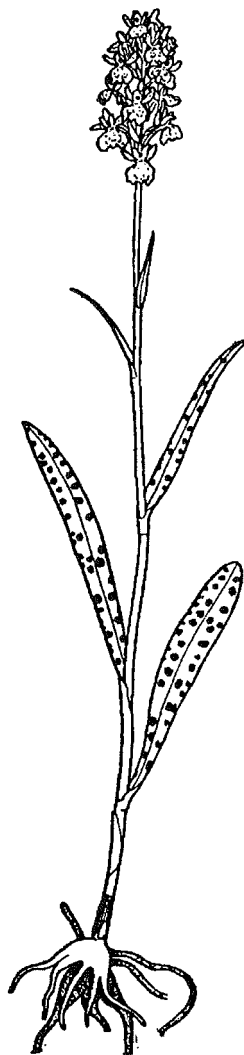
SABIMA skal arbeide aktivt for å øke driftsstøtten til medlemsforeningene og sitt eget sekretariat.

4 Aktivitet

SABIMA skal ikke konkurrerer med medlemsforeningene om aktiviteter eller tilskudd, men bidra til økt aktivitet i medlemsforeningene.

I tillegg inneholder vedtektene retningslinjer om:

- Organisasjonsform
- Styringsform
- Medlemsskap
- Økonomi
- Vedtektsendringer
- Oppløsning

Flekkmarihand - kommuneblomst for Hitra kommune.

Ekskursjonsprogram for 2000

Velkommen til årets ekskursjoner!

Vi håper du også i år vil finne noen turer som er av interesse. I år arrangerer vi også turer for barn. Barneturene er et samarbeid med Trondheim Turistforening og annonseres også gjennom deres kanaler. Vi oppfordrer våre medlemmer til å delta på felleskursjonen med Jämtland Botaniska Sällskap. Bli kjent med planteinteresserte svensker! Vi håper at slike felles arrangement skal bli en årlig foreteelse, men det forutsetter at trønderne viser interesse! Ekskursjonen 12. august er spesielt rettet mot studentene ved grunnkurset i floristikk. Med den turen prøver vi å verve nye medlemmer, foruten å gi dem litt hjelp med eksamensforberedelsene. Vinterekursjon er også nytt av året. Én av ekskursjonene arrangeres av "Byen, bygdene og kunnskapen".

Søndag 28. mai. Barnetur - vårtur ved Lianvannet

Oppmøte ved Lian stasjon kl. 11.06. Vi opplever naturen om våren med vårbloster, fugler, vann dyr og det vi ellers måtte finne. Ta med mat og drikk til bålksen. Gummi-støvler og melsikt trenger du også på denne turen. Beregnet på barn fra 3-10 år med foreldre. Begrenset deltagerantall. Ekskursjonen er et samarbeid med Trondheim Turistforening (TT). Påmelding til TT på tlf. 73 92 42 00 innen tirsdag 23. mai. Tidspunkt for oppmøte er satt pga. trikken.

Ledere: Anne Karin Braathen og Ingerid Angell-Petersen

Mandag 29. mai. Ettermiddagstur fra Sluppen retning Nedre Leirfoss

Har ikke du heller prøvd turstien langs Nidelva? Da bør du benytte denne sjansen til å se både stien, elva og floraen i området på en gang. Turen følger stien på østsida av elva fra Sluppen bro og langs Nidelva i retning Nedre Leirfoss. Oppmøte ved Sluppen bro kl. 17.30, så vil farten bestemme hvor langt vi kommer en slik vårkveld. Det er bussforbindelse både til Sluppen bro og fra Nedre Leirfoss.

Ledere: Gunilla Olsson og Elisabeth Sørmealand

Lørdag 10. – søndag 11. juni. Felleskursjon med Jämtland Botaniska Sällskap

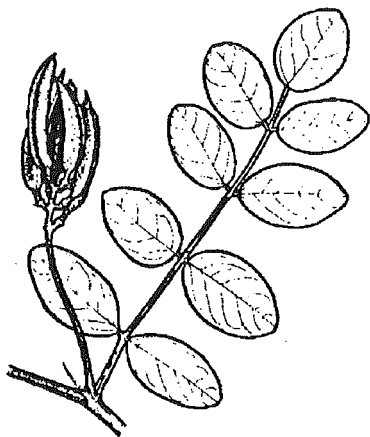
Vi ønsker å arrangere felles ekskursjoner med Jämtland Botaniska Sällskap. Svenskene ønsker primært å se på karplanter. Kystelementet er spesielt aktuelt. Vi starter i Stjørdalsområdet og drar etterhvert over til Fosenhalvøya. De konkrete lokalitetene er ennå ikke bestemt, men både edelløskog og det marine miljøet vil bli besøkt. Vi oppfordrer våre medlemmer til å delta på ekskursjonen slik at grunnlaget for en gjensitt i Sverige neste år blir best mulig. Ring tlf. 73 59 22 60 innen onsdag 7. juni for påmelding, beskjed om hvor turen går og overnattingsmuligheter. Enhver sørger for egen mat og drikk.

Ledere: Arnt Steinvik (Stjørdalsområdet). Ekskursjonsleder(e) på Fosen avklares senere.

Lørdag 24. – søndag 25 juni. Helge-ekskursjon til Mosvik

I løpet av helga besøker vi kjente lokaliteter i Mosvik kommune for å sjekke status for interessante arter som lakrismjelt, storke-nebb-arter, svartor med mer. Vi vil også besøke noen nye områder og se hva de kan by på. Ring tlf. 73 59 22 60 innen tirsdag 20. juni for påmelding, beskjed om hvor turen går og overnattingsmuligheter. Enhver sørger for egen mat og drikke.

Leder: Tommy Prestø

Lakrismjelt

Lørdag 12. august. Floraen på Byneset

Denne dagen besøker vi ulike naturtyper på Byneset, inkl. edellauvskog, barskog, strandberg m.m. Til denne ekskursjonen inviteres studentene på BO100 Botanisk artslære ved NTNU spesielt, men alle andre er også velkomne. Det vil bli en fin anledning til å repetere mange arter, inkludert noen som du kanskje ikke har sett på en

stund. Oppmøte ved Hovedinngangen på Rosenborg kl. 09.00. Transport til Byneset med privatbiler. Påmelding til 73 59 22 60 innen onsdag 9. august, eller på lister som blir lagt ut på feltkursene.

Søndag 13. vil vi forsøke å låne en av lab'ene enten på Rosenborg eller på Gløshaugen slik at studentene får muligheten til å gå igjennom materialet med veiledere til stede.

Ledere: Kristian Hassel og Anne Molia

Søndag 27. august. Kulturlandskap i By-marka

Denne ekskursjonen er et samarbeid med "Byen, bygdene og kunnskapen" og flere andre foreninger. Målet for Botanisk forening er å sette fokus på mangfoldet av arter og naturtyper som preger Iladalen. Oppmøte kl. 11 ved Baklia. Vi viser ellers til programmet til "Byen, bygdene og kunnskapen" for sted og tidspunkt for oppmøte.

Søndag 10. september. Barnetur - sopptur i Solbergåsen

Oppmøte ved vegen fra Granåsen til Hest-sjøen, parkering i lite massetak ca. 200 m sør for innkjørselen til Rønningen kl. 11.00. Ta med kurv eller bøtte til å samle soppen i, og kniv til å rense den med. Husk også mat og drikke. Beregnet på barn fra 8-14 år med foreldre. Begrenset deltagerantall. Ekskursjonen er et samarbeid med Trondheim Turistforening (TT). Påmelding til TT på tlf. 73 92 42 00 innen tirsdag 5. september.

Leder: Marthe Gjestland

Lørdag 16. september. Soppekursjon

Lokaliteten for soppekursjonen bestemmes først når soppsesongen er i gang. Ring tlf. 73 59 22 60 innen fredag 15. september for påmelding og beskjed om hvor turen går. Oppmøte ved Vitenskapsmuseet kl. 09.00. Ekskursjonen arrangeres sammen med Nyttevekstforeningen og Vitenskapsmuseet.

Påfølgende sopputstilling på Vitenskapsmuseet søndag 19. september kl 14-20.

Ledere: Marte Gjestland, Thyra Solem og Sigmund Sivertsen

Søndag 17. september. Barnetur - høsttur ved Lianvannet

Oppmøte ved Lian stasjon kl. 11.06. Vi opplever naturen om høsten med planter og dyr som forbereder seg på vinteren. Ta med mat og drikke til bålkosten. Beregnet på barn fra 3-10 år med foreldre. Begrenset deltagerantall. Ekskursjonen er et samarbeid med Trondheim Turistforening (TT). Påmelding til TT på tlf. 73 92 42 00 innen tirsdag 12. september

Ledere: Anne Karin Braathen og Ingerid Angell-Petersen

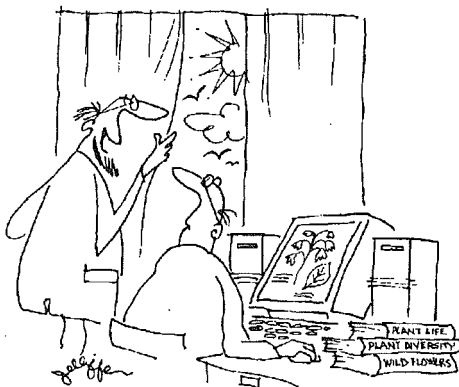
Søndag 18. mars 2001. Trær i vinterskrud på Lade

Denne ekskursjonen vil primært ta for seg bestemmelse av lauvtrær på bare kvister, men lav og moser vil til en viss grad bli undersøkt. På Lade er sjansen for snø mindre enn mange andre steder på denne årstida. Oppmøte ved den gamle snuplassen for trikken til Lade (krysset Smedstuveien/

Olav Engelbr. allé) kl. 11.00. Derfra går turen til Fagerheimsbukta og Devlebukta hvor svært mange treslag kan finnes. Det kan også bli aktuelt å ta turen innom arboretet på Ringve.

Ledere: Egil I. Aune og Tommy Prestø

Ekskursjonskomiteen ønsker alle velkommen til sesongens mange spennende ekskursjonsmål!

I'd forgotten how lovely it looks outside.!

Årsmelding 1998/1999 for Trøndelagsavdelingen

Medlemmer og styre

Trøndelagsavdelingen hadde pr. 31.12.99 i alt 142 medlemmer: 105 A-medlemmer, 35 B-medlemmer og 2 C-medlemmer. Dette er i forhold til siste år en økning på 10 A-medlemmer, 3 B-medlemmer og 2 C-medlemmer. Medlemskontigenten har vært kr 360 for A-medlemmer, kr 125 for B-medlemmer og kr 105 for C-medlemmer.

Styret har bestått av:

Ingerid Angell-Petersen, leder
Sigrid Lindmo, kasserer
Liv S. Nilsen, medlemsregister-
fører
Kristian Hassel, sekretær
Per Arild Aarrestad, styremedlem
Signe Nybø, styremedlem

Eksursjonskomite:

Inga Elise Bruteig
Anne Molia
Tommy Prestø
Elisabeth Sørmealand

Revisorer:

Egil Ingvar Aune
Bodil Wilmann

Valgkomite:

Marthe Gjestland
Håkan Hytteborn

Redaktør for "Orebladet":

Arne Jakobsen

Møter

I beretningsåret har Trøndelagsavdelingen holdt 9 medlemsmøter.

Høsten 1998

26. oktober: Årsmøte, med årsmelding og regnskap fra hovedstyret og Trøndelagsavdelingens egne saker: årsmelding, regnskap og valg.

7. desember: Einar Kongshaug: "En botanisk reise igjennom Tyrkia – med hovedvekt på orkideer og planteliv, og litt om landskap, geologi, arkeologi og folkeliv."

Våren 1999

1. februar: Tommy Prestø: "Fremtidig forvaltning av boreal regnskog"

1. mars: Eli Fremstad: "Botanisk mangfold — hvordan gjøre en jobb lokalt"

12. april: Bård Solberg: "Nye nasjonalparker i Nord-Trøndelag"

10. mai: Kjell Ivar Flatberg og Eli Fremstad hadde omvisning i herbariet ved Vitenskapsmuseet.

Høsten 1999

4. oktober: Randi Baadsvik: "Natur og kultur i Andesfjellene"

1. november: Dagmar Hagen: "Restaurering av arktisk/alpin vegetasjon — hvorfor og hvordan?"

6. desember: Liv Nilsen: "Vern og skjøtsel av kystlynghei i Midt-Norge"

Oppmøte har variert fra 20 til 43, med et snitt på 30 fremmøtte, som er 9 mer enn i fjoråret.

Ekskursjoner

I beretningsperioden har Trøndelagsavdelingen gjennomført 5 ekskursjoner:

2. mai: Fugle- og planteliv i Gaulosen, arrangert i samarbeid med DKNVS og NOF.

7. juni: Tomset-lia, ettermiddagstur.

23. august: Melhus, ettermiddagstur.

27.-29. august: Floraen på Storfosna.

25. september: Gammelskog i Melhus.

Den tradisjonelle soppekskursjonen og sopputstillingen måtte desverre avlyses p.g.a. tørke.

Faglige bidrag på andre foreningers ekskursjoner:

- Ettermiddagstur til Lauglolia arrangert av Trondhjems Turistforening.

- Vårtur og høsttur for barn ved Lianvannet arrangert av Trondhjems Turistforening.

Annonsering

Det ble laget en folder med ekskursjonsprogram, møteprogram for høsten, samt innmeldingsblankett.

"Byen, bygdene og kunnskapen" har hjulpet oss med annonsering av ekskursjoner og møter.

Annen aktivitet

Orebladet er gitt ut med to nummer i 1999, med Arne Jakobsen som redaktør og formgiver.

Uttalelse om Apoteket naturreservat, Byneset angående fylkesmannens høring om grenseendringer.

"Planter i Trondheim gjennom tusen år" ble gitt ut like før jul, med Eli Fremstad som redaktør. Inga Bruteig vil ta seg av markedsføringen.

Kommuneblomster

Det har blitt opprettet en komite som skal gi begrunnede forslag til kommuneblomst i alle Trøndelags kommuner. Arbeidet er kommet godt i gang og vil fortsette neste år. Komiteen består av: Sigrid Lindmo, Inger Gjærevoll og Tommy Prestø.

Trondheim kommunes skoger

Kontrollkomiteen i Trondheim kommune gjennomførte i september en befaring og åpen høring om skogskjøtselen i Trondheim kommunes skoger, der Asbjørn Moen og Ingerid Angell-Petersen deltok fra Botanisk forening. Hensikten med høringen var å få brukernes synspunkter på hvordan de politiske vedtakene om skogskjøtselen blir iverksatt i den praktiske skogsdriften i marka. Sammen med Naturvernforbundet, Trondhjem Turistforening og Trondhjem Skiklubb har vi også tatt initiativ overfor kommunen for bidra i forvaltningen av markaområdene. De samme foreningene har også tatt initiativ overfor Adresseavisen for å lage en artikkelserie om markaområdene rundt byen.

INNHold

Artikler

Svein Terje Båtvik:

Hvor ligger "Rundheja"
i Trondheim? 4

Marthe Gjestland og Thyra Solem:

Sopp i nærmiljøet 7

Svein Terje Båtvik:

Artsliste for karplanter i
Trondheim kommune 10

Eli Fremstad:

Trøndelagsavdelingens
bidrag til kunnskapen om
landsdelens flora 42

Foreningsstoff

Ord fra lederen 3
Ekskursjonsprogram 2000 50
Årsmelding 1998/1999 53
Møteprogram høsten 2000 56

Småstykker, notiser ol.

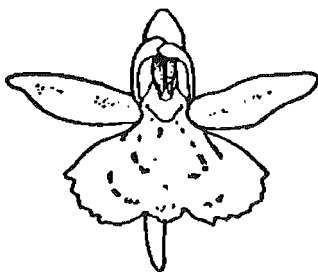
Arne Jakobsen:

Trøndelagsavdelingens
nye bok 4

Kurs i kartlegging av naturtyper 6

Status for utnevning av
kommuneblomster i Sør-trøndelag 9

SABIMA 48

STOFF TIL NESTE NUMMER AV OREBLADET

For at bladet skal fortsette å gi en presentasjon av plantelivet i Trøndelag, må alle som har noe å bidra med ta kontakt med redaksjonen. Det kan dreie seg om nærmest hva som helst av botanisk stoff med tilknytning til vårt område - små og større artikler, notiser om interessante funn, foto, tips om ekskursjonsområder og ideer til aktiviteter i Trøndelagsavdelingen av NBF kan være noen eksempler.

B**Returadresse:**

Norsk Botanisk Forening
Vitenskapsmuseet
Institutt for naturhistorie
Erling Skakkes gt. 47A
7034 Trondheim

Møteprogram for høsten 2000

I høst ønsker Botanisk Forening, Trøndelagsavdelinga å fokusere på vannplanter og vannvegetasjon. Møtene holdes i auditoriet i Suhm-huset til Vitenskapsmuseet (samme hus som Middelalderutstillingen), Erling Skakkes gt. 47, fra kl. 19.00. Foredragene etterfølges av enkel bevertning og sosialt samvær.

Mandag 9. oktober

Marit Mjelde:

Vannvegetasjon, med spesiell vekt på sjeldne Potamogeton (tjønnaks)-arter i Trøndelag.

Mjelde er forsker ved NIVA (Norsk institutt for vannforskning).

Mandag 6. november

Eli Fremstad:

Vannplanter i Midt-Norge

Fremstad er førsteamanuensis ved NTNU, Vitenskapsmuseet.

Mandag 4. desember

Anne Lise Arntsen og Bjørn Sæther:

Forvaltning av rød nøkkrose i Nærøy.

Arntsen er aktiv i Ottersøy Hagelag som har vært sentral i skjøtselsarbeidet. Sæther som arbeider ved Vitenskapsselskapet har den faglige oppfølgingen av prosjektet.